

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
АГРАРНИЙ КОЛЕДЖ УПРАВЛІННЯ І ПРАВА
ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ**

ІНФОРМАТИКА ТА КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНІКА
Навчальна практика

*Методичні рекомендації по виконанню навчальної практики для студентів
напряму підготовки 0305 Економіка та підприємництво
спеціальності 5.03050802 «Оціночна діяльність»*

ПОЛТАВА-2015

Матеріали підготував: *Худолій Іван Іванович*, викладач інформаційних систем та комп'ютерних технологій, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач - методист

У даному посібнику подано матеріали навчальної практики з інформаційних систем і технологій на підприємстві за темами *«Додаткові можливості MS Excel 2003, застосування табличного процесора у розв'язанні економічних задач, БД у MS Excel. Електронні публікації у MS Publisher 2003. Поняття електронної комерції. Професійні ПЗ у діяльності підприємства»* з предмета «Інформатика і комп'ютерна техніка. Навчальна практика». Розраховано на студентів денної форми навчання економічного відділення вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. Посібник містить необхідний мінімум теоретичних і практичних відомостей, методичних рекомендацій по виконанню навчальної практики.

Навчальна практика з предмета «Інформатика і комп'ютерна техніка» передбачає виконання практичних завдань, оформлення звіту з навчальної практики та захисту роботи та звіту.

Розглянуто та схвалено на засіданні
циклової комісії математики,
комп'ютерних технологій та
інформаційної
Протокол
№ _____ від _____ 2015 р.
Голова комісії _____ Худолій І.І.

ОФОРМЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Вимоги до оформлення файлу *ZvitPrizviuce.xls*

1. Вміст файлу - робоча книга *MS Excel* з назвою «Практичні завдання. Робота у середовищі табличного процесора *MS Excel*».
2. Захист робочої книжки паролем (№ за списком).
3. Структура та вміст робочої книг:
  - титульний аркуш;
  - аркуш змісту (автоматизований);
  - робочі аркуші (мають внутрішні та зовнішні гіперпосилання).

Вимоги до оформлення окремих аркушів робочої книги *MS Excel* - «Практичні завдання. Робота у середовищі табличного процесора *MS Excel*»

ТИТУЛЬНИЙ:

1. Перший у робочій книзі (додаток А) ;
2. Примітки підказок для введення реквізитів (група, рік)
3. Оздоблений заливкою та рамкою (*Формат/Ячейка*);
4. Внутрішні гіперпосилання на аркуш ЗМІСТ

ЗМІСТ

1. Наступний за аркушем ТИТУЛЬНИЙ (додаток Б);
2. Автоматизований, створений внутрішніми гіперпосиланнями до відповідних аркушів.

РОБОЧІ АРКУШІ І

1. Наступні за аркушем ЗМІСТ (Додаток В);
2. Назва кожного аркуша: «Задача № __»;
3. Гіперпосилання:
  - Внутрішнє – до аркуша робочої книги ЗМІСТ;
  - Зовнішнє –до файлу MS Word

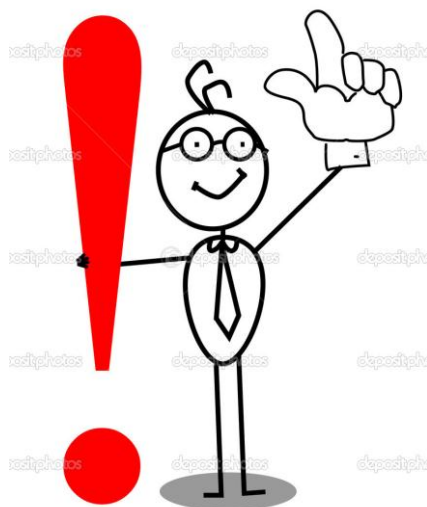
Вимоги до оформлення завдань

У документі *MS Word* «Звіт про виконання завдань навчальної практики» подати:

1. Заголовок завдання (задача №_).
2. Гіперпосилання (за вимогами оформлення файлу).

3. Текст умови задачі.
4. Текст - «Виконання».
5. Текст - «До додатку» (гіперпосилання за вимогами оформлення файлу).
6. Текст - «До файлу *MS Excel*» (гіперпосилання за вимогами оформлення файлу).
7. Опис технології виконання основних команд (скорочена форма запису).

У документі *MS Excel* «Практичні завдання. Робота у середовищі табличного процесора *MS Excel*» аркуші робочої книги оформити згідно з розділом «Вимоги до оформлення окремих аркушів робочої книги *MS Excel* - «Практичні завдання. Робота у середовищі табличного процесора *MS Excel*»,

РОЗДІЛ I. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ MS EXCEL 2003 ДЛЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗАДАЧ

Вступ. Розв'язання економічної задачі засобами MS Excel 2003. (Описати процес створення та редагування книги, листів MS Excel 2003, використання формул, функцій, ділової графіки)

- 1. Умова економічної задачі** (Описати економічний зміст задачі)
- 2. Розв'язання задачі** (Описати процес розв'язання задачі у табличному процесорі MS Excel 2003)

РОЗДІЛ II. ЕЛЕКТРОННІ ПУБЛІКАЦІЇ У MS PUBLISHER 2003. (ОПИСАТИ ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ ДОКУМЕНТІВ)

Вступ. Основи роботи у MS Publisher. Поняття **Буклет**, **Візитка** та **Каталог товарів**.

1. Розробити у додатку MS Publisher **Буклет** (на довільну тематику), власну **Візитку** та **Каталог товарів** (вибір товарів – довільний). Для заповнення буклету та каталогу товарів можна скористатися матеріалами з мережі Інтернет.

РОЗДІЛ III. ВИКОРИСТАННЯ MS POWERPOINT 2003 У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. (ОПИСАТИ ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ)

Вступ. Основи роботи у MS POWERPOINT 2003.

1. Створити власну презентацію (*див. варіант*), використавши можливості MS POWERPOINT: автомакети слайдів для розташування тексту; маркованого тексту; таблиць і діаграм як скопійованих з робочих аркушів MS Excel, так і створених засобами MS Graph; рисунків і об'єктів, організаційних діаграм.

РОЗДІЛ IV. РОЗРОБКА ДОКУМЕНТІВ СКЛАДНОЇ СТРУКТУРИ

- 1. Застосування прямого форматування.** (Описати процес форматування тексту: шрифти, абзаци, міжрядковий інтервал, границі та заливка, списки, колонки).
- 2. Застосування стильового форматування. Автоматизація змісту.** (Описати процес стильового форматування тексту: використання стилів до заголовків розділів, підрозділів, пунктів підрозділів; створення автоматизованого змісту, перехресних посилань).
- 3. Робота з документом складної структури. Схема документа.** (Описати використання засобу **Схема документа** для роботи з документом).

ЛІТЕРАТУРА

(Список використаних джерел та ресурсів Інтернет)

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Звіт виконується у програмі MsWord 2003. При описуванні розділів звіту обов'язково використовувати «скріншоти».

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА ОФОРМЛЮЄТЬСЯ ЗА ЗРАЗКОМ:

**Міністерство освіти та науки України
Аграрний коледж управління і права
Полтавської державної аграрної академії**

**Циклова комісія математики,
комп'ютерних технологій та
інформаційної діяльності**

Звіт

про проходження навчальної практики
з предмета

«Інформаційні системи і технології на підприємстві»

Виконав(ла):

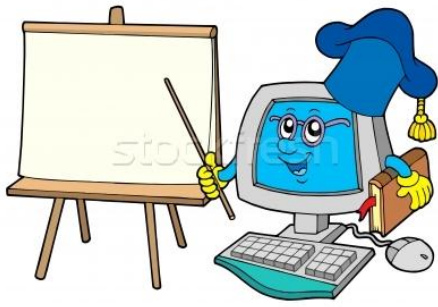
Студент(ка) ___ групи

Викладач:

І.І. Худолій

ПОЛТАВА 2015

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

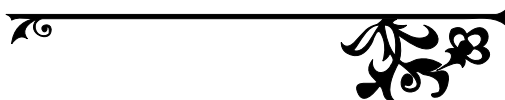
Звіт повинен бути виконаний і оформлений охайно, надрукований на листках формату А4, шрифтом Times New Roman №14, міжрядковий інтервал – 1,5; українською мовою, сторінки повинні мати нумерацію та поля (ліве – 2,5, верхнє та нижнє – 1,5, праве – 1,5. Обов'язкове використання тематичних малюнків «скріншотів». Об'єм звіту повинен містити не менше 25-40 друкованих сторінок, не враховуючи титульної сторінки.

Зміст звіту повинен бути автоматизованим (містити посилання на початки розділів). В кінці кожного розділу повинні бути гіперпосилання на зміст та результат роботи (БД та сайт)

подається у роздрукованому виді у папці з файлами (кожен листок в окремому файлі) + диск CD-R(RW) із записом звіту, файлів завдань Excel, бази та веб-сайту.

❶ ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО ЇХ ВИКОНАННЮ

РОЗДІЛ I. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ MS EXCEL 2003 ДЛЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗАДАЧ

Вступ. Розв'язання економічної задачі засобами MS Excel 2003. (Описати процес розв'язання економічної задачі засобами MS Excel 2003, використання формул, функцій, ділової графіки)

Зміст та варіанти завдань

УВАГА !!!

- задача 1 - «Обчислення з використанням простих формул. Ділова графіка»;
- задача 2 - «Обчислення з використанням функцій. Ділова графіка».

ЗАДАЧА 1. «Обчислення з використанням простих формул. Ділова графіка»

Для кожного варіанту в задачі передбачено виконання двох завдань.

Завдання 1. За текстуальним описом постановки задачі виконати прості арифметичні обчислення з використанням математичних формул.

Завдання 2. Побудувати діаграми за визначеними умовою показниками. Для виконання завдання необхідно самостійно:

1. Виконати аналіз умови задачі.
2. Вибрати необхідні дані для побудови діаграм.
3. Визначити діапазон клітинок, у яких розміщено дані.
4. Побудувати діаграму заданого типу.

Приклад оформлення результату виконання задачі № 1 на робочому аркуші у додатку Ж.

Варіант № 1

Завдання I. Виконати торговельні обчислення за умовою.

До магазину надійшов товар масою «брутто» - 750,20 кг на суму 1200 грн у 20 ящиках.

Маса тари становить 12 % маси товару «брутто». Вартість тари становить - 10 % вартості товару.

Визначити:

1. Масу 20 ящиків тари, кг.
2. Масу 1-го ящика, кг.
3. Масу товару «нетто», кг.
4. Вартість 20 ящиків товару «нетто», грн.
5. Вартість 1-го ящика, грн.

Передбачити перевірку правильності обчислень за показниками:

1. Вартість 20 ящиків тари, грн.
2. Загальна вартість товарів у «брутто», грн.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги маси тари у загальній масі товару «нетто».
2. Побудувати гістограму для відображення співвідношення між вартістю товару «нетто» і «брутто».

Варіант № 2

Завдання 1. Виконати торговельні обчислення за умовою.

До магазину надійшло 20 ящиків товару. Маса 1-го ящика товару «брутто» становить - 37,51 кг, маса тари - 12 % маси товару.

Вартість 1-го ящика тари становить 6,00 грн, що становить 10 % від вартості товару.

Визначити:

1. Масу 20 ящиків товару «нетто», кг.
2. Масу 1-го ящика, кг.
- 3.3. Загальну масу товару «брутто», кг.
4. Вартість 20 ящиків товару «нетто», кг.
5. Вартість 20 ящиків товару «брутто», грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Маса тари, кг.
2. Маса 1-го ящика «брутто», кг.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги маси тари у загальній масі товару «нетто».

2. Побудувати гістограму для відображення співвідношення між вартістю товару «нетто» і «брутто».

Варіант № 3

Завдання 1. Виконати технологічні обчислення за умовою.

Під час теплової обробки яловичини втрати сировини становлять 26,4 % її маси «нетто». Маса 1 порції напівфабрикату становить 100 г. Вартість 1-го кілограма сировини становить - 15 грн.

Для приготування 100 порцій напівфабрикату визначити:

1. Масу «нетто» 100 порцій напівфабрикату, кг.
2. Масу втрат сировини на 100 порцій напівфабрикату, кг.
3. Масу «брутто» 100 порцій напівфабрикатів, кг.
4. Вартість сировини 100 порцій «брутто», грн.
5. Вартість 100 порцій напівфабрикату.

Передбачити перевірку вірності обчислень по показникам:

1. Питома вага сировини у масі «брутто», %.
2. Питома вага вартості втрат сировини у вартості напівфабрикатів вагою «брутто», %.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги втрат сировини у масі напівфабрикату «нетто».
2. Побудувати колову діаграму для відображення питомої ваги вартості втрат у вартості сировини «брутто».

Варіант № 4

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою. Обсяг робіт, виконаний робітниками кожної групи комплексної бригади за місяць, становить:

- 1 група - 8 робітників - 1 227 грн.
- 2 група - 12 робітників - 1 276 грн.
- 3 група - 5 робітників - 1 310 грн.

У поточному місяці кількість робочих днів становила - 22 дні.

Визначити:

1. Загальну кількість робітників у комплексній бригаді, чол.
2. Загальний обсяг робіт, виконаний комплексною бригадою, грн.
3. Середній виробіток робітників кожної групи, грн.
4. Середній виробіток одного робітника комплексної бригади, грн.
5. Одноденний середній виробіток робітника комплексної бригади, грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень по показникам:

1. Одноденний середній виробіток робітника групи, грн.
2. Загальний обсяг робіт робітників бригади, грн.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги груп у загальному обсязі робіт, виконаних комплексною бригадою.
2. Побудувати гістограму для відображення обсягу середнього одноденного виробітку робітників груп комплексної бригади, грн.

Варіант № 5

Завдання 1. Виконати технологічні обчислення за умовою.

При механічній обробці картоплі у вересні місяці відходи сировини становлять 20 % її маси «брутто».

Загальна вартість сировини масою «брутто» становить 75 грн.

Для приготування 120 кг напівфабрикатів масою «нетто» визначити:

1. Маса сировини «брутто», кг.
2. Маса відходів сировини у вересні місяці, кг.
3. Вартість 1 кг сировини «брутто», грн.
4. Вартість 1 кг сировини «нетто», грн.
5. Відхилення вартості сировини масою «брутто» та «нетто», грн.
6. Відхилення вартості сировини масою «брутто» та «нетто», %.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Вартість 1 кг відходів, грн.
2. Загальну вартість сировини масою «нетто», грн.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для відображення долі відходів у загальній масі сировини «брутто», грн.
2. Побудувати гістограму для відображення відхилення вартості 1 кг сировини масою «брутто» та «нетто».

Варіант № 6

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою.

За робочу зміну виконано 3 рейси по перевезенню вантажу: 1 рейс - 12 т - 10 км; 2 рейс - 10 т - 16 км; 3 рейс - 6 т - 7 км.

Витрати палива на 1 км становлять - 7 літрів. Вартість 1 літра палива - 1,80 грн.

Визначити:

1. Середню відстань перевезень, км.
2. Середньорейсовий обсяг вантажу, т.
3. Витрати палива за зміну, л.
4. Вартість витраченого палива, грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Загальні витрати палива за зміну, л.
2. Вартість витраченого палива за зміну, грн.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги кожного рейсу у витратах палива за зміну.
2. Побудувати гістограму для відображення співвідношення між протяжністю рейсів.

Варіант № 7

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою. Помісячний фактичний товарообіг магазинів у 1-му кварталі становив:

- січень - 18,5 тис. грн - 105 % до плану;
- лютий - 17,50 тис. грн - 95,5 % до плану;
- березень - 20,2 тис. грн - 104,3 % до плану.

Визначити:

1. Зведений фактичний обсяг товарообігу за 1-й квартал, тис. грн.
2. Середньозведений фактичний обсяг товарообігу за 1-й квартал, тис. грн.
3. Помісячний плановий товарообіг на 1-й квартал, тис. грн.
4. Зведений плановий обсяг товарообігу за 1-й квартал, тис. грн.

5. Зведене виконання плану товарообігу за 1-й квартал, %.

6. Середньозведений плановий обсяг товарообігу за 1-й квартал, тис. грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Зведений плановий обсяг товарообігу за 1-й квартал, тис. грн.

2. Середньозведений обсяг виконання плану за 1-й квартал, %.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу зведеного виконання плану за 1-й квартал.

2. Побудувати гістограму для аналізу помісячного виконання плану за 1-й квартал.

Варіант № 8

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою.

Гуртовий склад торговельної фірми «Альфа & М» обслуговує три магазини роздрібною торгівлі. Витрати на утримання складу розподіляються пропорційно до обсягу роздрібного товарообігу магазинів.

Сума витрат на утримання складу за місяць становить 1 250 грн.

Фактичні дані по показнику роздрібного товарообігу магазинів наступні:

- магазин «Омега» - 8 500 грн;

- магазин «Дельта» - 4 250 грн;

- магазин «Велда» - 5 300 грн.

Визначити:

1. Зведений обсяг товарообігу по магазинам, грн.

2. Питому вагу витрат магазинів, %.

3. Обсяг витрат кожного магазину, грн.

4. Обсяг витрат магазинів, грн.

5. Середній обсяг витрат по магазинам, грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Зведена питома вага магазинів, %.

2. Зведений обсяг витрат магазинів, грн.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги витрат магазинів, %.

2. Побудувати гістограму для відображення співвідношення витрат до товарообігу, грн.

Варіант № 9

Завдання 1. Виконати експертно-торговельні обчислення за умовою.

Експертизою якості свіжих овочів масою 895,6 кг, виявлено:

- стандартних - 85 %;

- нестандартних - 8 %;

- гнилих - решта.

Загальна вартість овочів - 492,58 грн. Визначити:

1. Питому вагу гнилих овочів, %.
2. Масу стандартних овочів, %.
3. Масу нестандартних овочів, %.
4. Масу гнилих овочів.
5. Зведену вартість стандартних і нестандартних овочів, грн.
6. Вартість втрат за гнилі овочі, грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Загальна маса овочів, кг.
2. Зведена питома вага овочів, %.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги овочів за станом їх якості, %.
2. Побудувати гістограму для відображення питомої ваги гнилих овочів у загальній масі, %.

Варіант № 10

Завдання 1. Виконати облікові обчислення за умовою.

Загальна сума витрат на амортизацію тари трьома об'єктами (О1, О2, О3) становить - 65 грн.

Розподіл витрат на амортизацію тари між об'єктами проводиться пропорційно сумах, одержаним ними за тару.

Сума за тару, яку одержали об'єкти, становить:

- О1-50,3 грн;
- О2-83 грн;
- О3- 102 грн.

Визначити:

1. Загальну суму, отриману 3-ма об'єктами за тару, грн.
2. Питому вагу об'єктів у загальній сумі витрат, %.
3. Питому вагу витрат на амортизацію тари у сумі, отриманій за неї, %.

Передбачити перевірку вірності обчислень по показникам:

1. Зведену питому вагу витрат, %.
2. Сума, отримана за тару, грн.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для аналізу питомої ваги витрат об'єктів на амортизацію тари, %.
2. Побудувати гістограму для відображення питомої ваги сум, отриманих об'єктами за тару у загальній сумі, грн.

Варіант № 11

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою.

Для переоцінки товару масою «брутто» 450 кг у 20 ящиках відібрано 27 % від загальної маси товару. Вага одного ящика становить - 2,4 кг. Ціни товару за 1 кг становили:

- до переоцінки - 1,25 грн;
- після переоцінки - 1,05 грн.

Визначити:

1. Масу товару «нетто», кг.
2. Масу товару «нетто» 1-го ящика, кг.
3. Загальна вартість всього товару до переоцінки, грн.
4. Маса товару для зниження ціни, кг.
5. Вартість партії товару зі знижкою ціни, грн від переоцінки - грн.
6. Загальна вартість всього товару після переоцінки, грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Кількість ящиків для товару зі знижкою ціни, шт.
2. Кількість ящиків для товару без знижки ціни, шт.
3. Загальна потреба ящиків, шт.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати гістограму для відображення співвідношення між масою товару «брутто» і «нетто».

2. Побудувати колову діаграму для відображення долі маси товару для знижки у загальній масі «нетто».

Варіант № 12

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою. Чисельність персоналу фірми *GFK-USM* за категоріями працюючих становлять:

- основний - 466 чол.;
- адміністративний - 25 чол.;
- технічний - 36 чол.

Обсяг нарахувань по заробітній платі за категоріями працюючих становить:

- виробничий - 618 280 грн;
- адміністративний - 64 583 грн;
- невиробничий - 55 880 грн.

Визначити:

1. Загальну чисельність працюючих, чол.
2. Питому вагу кожної категорії працюючих, %.
3. Середню зарплату для кожної категорії працюючих, грн.
4. Питому вагу зарплати кожної категорії у її загальному обсязі.
5. Середня зарплата працівників фірми, грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Загальний обсяг нарахувань по зарплаті, тис. грн.
2. Середня зарплата працівників фірми.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для відображення питомої ваги категорій працюючих на фірмі.
2. Побудувати гістограму для відображення долі зарплати категорій у загальному обсязі нарахувань.

Варіант № 13

Завдання 1. Виконати облікові обчислення за умовою. При закупівлі товарів на оптовому складі пропонуються знижки на товари від їх вартості у роздрібних цінах:

- напої безалкогольні за 1 пак - 15 % від вартості - 9 грн;
- масло вершкове за 1 ящик - 25 % від вартості - 135 грн;
- крупи за 1 мішок 10 % від вартості - 85 грн.

Склад збірної покупки включає: напої безалкогольні - 10 паків;

- масло вершкове - 3 ящики;
- крупа - 5 мішків.

Визначити:

1. Вартість кожного виду товару зі знижкою, грн.
2. Сума до сплати за оптовими цінами, грн.
3. Вартість збірної покупки за роздрібними цінами, грн.
4. Сума знижки за оптовими цінами, грн.
5. Середня знижка на збірну покупку, %.
6. Сума середньої знижки, грн.
7. Прибуток від середньої знижки на товар, грн.

Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:

1. Вартість збірної покупки за середньою знижкою, грн.
2. Різниця вартостей збірної покупки за середньою та товарними знижками, грн.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати гістограму для відображення співвідношення між оптовими та роздрібними цінами.

2. Побудувати колову діаграму для відображення складу збірної покупки.

Варіант № 14

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою.

Соціологічними дослідженнями стану плинності персоналу фірми з середньою чисельністю зайнятих працівників - 491 чоловік, виявлені наступні причини їх звільнень:

- незадоволення умовами праці - 9 чол.;
- зміна професійного інтересу - 3 чол.;
- відсутність перспективи росту - 15 чол.;
- незадоволення компенсацією праці - 15 чол.;
- невідповідний психологічний клімат - 3 чол.

Визначити:

1. Кількість звільнень по фірмі, чол.
2. Кількість стабільного персоналу, чол.
3. Коефіцієнт плинності персоналу, %.
4. Питому вагу звільнень, %.
5. Питома вага звільнень за причинами, %.

Передбачити перевірку вірності обчислень по показникам:

1. Зведена питома вага звільнень, %.
2. Коефіцієнт стабільності персоналу, %.
3. Кількість зайнятих, чол.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників.

1. Побудувати колову діаграму для відображення питомої ваги звільнень за причинами.
2. Побудувати гістограму для відображення співвідношення між стабільним та плинним персоналом.

Варіант № 15

Завдання 1. Виконати економічні обчислення за умовою.

Результатами соціологічно-маркетингових досліджень потреб населення у фарфорово-фаянсовому посуді виявлено наступну сегментацію ринку цього виду посуду за ознаками «Соціальний стан» та «Стать» споживачів:

Робочі - 12 033 чол., у тому складі жінки - 76,3 %.

Службовці - 4 897 чол., у тому складі чоловіки - 18,4 %.

Домогосподарки - 3 312 чол., у тому складі жінки - 100 %.

Студенти - 3 012 чол., у тому складі жінки - 82,7 %.

Визначити:

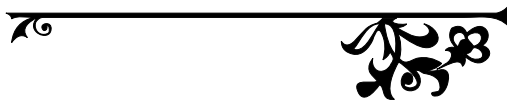
1. Загальну чисельність опитаних покупців, чол.
  2. Питому вагу кожної групи опитаних за ознакою «Соціальний стан», %
  3. Кількість опитаних кожної групи «Соціальний стан» за ознакою «Стать», чол.
  4. Всього опитано жінок, чол.
- Передбачити перевірку вірності обчислень за показниками:
1. Зведена питома вага за ознакою «Соціальний стан», %.
  2. Всього опитано чоловік, чол.
  3. Загальна кількість опитаних, чол.

Завдання 2. Підготувати графічні дані для аналізу показників:

1. Побудувати колову діаграму для відображення питомої ваги категорій опитаних споживачів за ознакою «Соціальний стан».

2. Побудувати гістограму для відображення співвідношення категорій споживачів за ознакою «Стать».

ЗАДАЧА 2. «БАЗА ДАНИХ У MS EXCEL 2003»

- Створити базу даних (БД), заповнити її відповідними записами та виконати вказані умови завдання.

- Звіт по завданню 2 в друкованому варіанті повинен містити текст завдання, базу даних, створену і відформатовану відповідно умов та вимог варіанта завдання. До звіту додається дискета із електронною версією завдання по MS Excel. Файл зберегти на диску під назвою **Прізвище_№ варіанта**

Завдання.

1. Створіть БД, яку наведено нижче.
2. Заповніть БД відповідними даними.
3. Робочий аркуш назвіть «БД – Кондитер»
4. У полі **Сума** провести розрахунок.
5. Використовуючи форму даних введіть самостійно 6-8 записів.
6. Застосуйте оформлення.
7. Відкрийте форму даних. Перейдіть на 8 – й запис та змініть ціну товару.
8. Знайдіть в БД записи, ціна товару в яких більша за 15 грн.
9. Виведіть записи списку в алфавітному порядку для поля **Найменування**.
10. Використовуючи **Автофільтр**, виведіть на екран записи по найменуванням, що починаються на літеру «К».
11. Виведіть загальний підсумок по полю **Сума**.
12. Результати виконаної роботи по пунктах 7-10 даного завдання зберегти на окремих аркушах робочої книги для перевірки викладачем.

ПРОДАЖ ТОВАРУ ВАТ «ПОЛТАВАКОНДИТЕР», кг

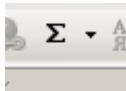
№	Найменування	Ціна, грн..	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн..
1	Печиво	8,5	4826	5545	5925	6331	
2	Зефір	15,35	356	423	418	436	
..	.....						

Для того, щоб змінити ціну товару у восьмому записі (у нашому випадку це вафлі), потрібно активізувати дану комірку і ввести з клавіатури нову

ціну. При цьому у даному рядку таблиці автоматично відбудуться зміни у полі **Сума**.

ПРОДАЖ ТОВАРУ							
ВАТ "ПОЛТАВАКОНДИТЕР", кг							
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
1	Печиво	8,50 грн.	4826	5545	5925	6331	192 329,50 грн.
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	25 066,55 грн.
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	2987	3376	122 028,80 грн.
4	Цукерки	12,25 грн.	3560	4289	4500	4320	204 195,25 грн.
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	914 516,40 грн.
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	1996	2130	121 597,00 грн.
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 408,65 грн.
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
ВСЬОГО							

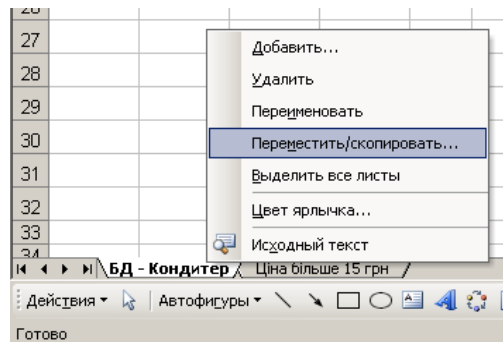
Для підведення загального підсумку у рядку **Сума** потрібно скористатись вбудованою функцією **Автосума**, кнопка якої винесена на

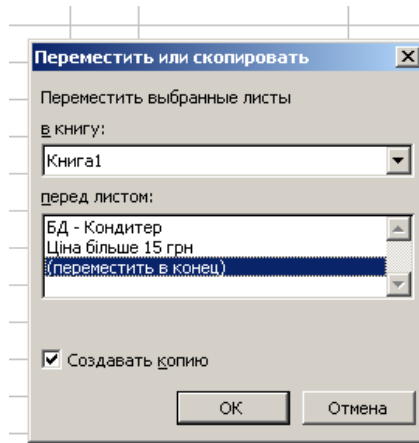
панель інструментів

ПРОДАЖ ТОВАРУ							
ВАТ "ПОЛТАВАКОНДИТЕР", кг							
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
1	Печиво	8,50 грн.	4826	5545	5925	6331	192 329,50 грн.
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	25 066,55 грн.
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	2987	3376	122 028,80 грн.
4	Цукерки	12,25 грн.	3560	4289	4500	4320	204 195,25 грн.
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	914 516,40 грн.
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	1996	2130	121 597,00 грн.
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 408,65 грн.
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
ВСЬОГО							=СУММ(L7:C16)

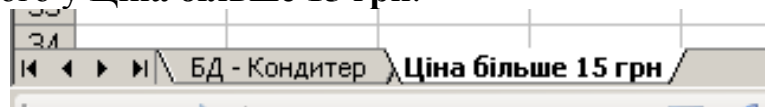
Для виконання завдання в якому потрібно знайти записи у БД, ціна товару в яких більша за 15 грн. можна скористатись **Автофільтром** або **Розширеним фільтром**. Для цього ми копіюємо лист у книзі за такою послідовністю дій:

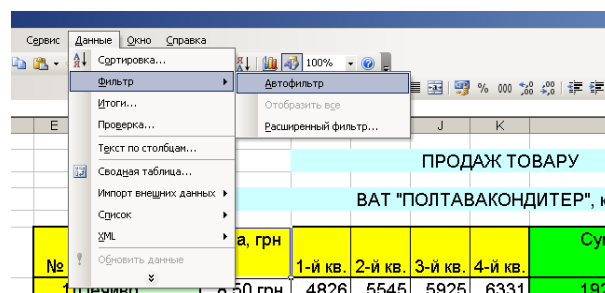
У діалоговому вікні, що з'явилося обираємо **Переместить в конец** та **Создавать копию**.

У результаті в книзі з'явиться лист **Копия БД – Кондитер**. Перейменуємо його у **Цена больше 15 грн**.

Для виконання завдання виділимо комірку у шапці таблиці **Цена, грн..** На панелі інструментів виберемо вкладку **Данные – Фильтр – Автофильтр**

В результаті у шапці таблиці з'являться кнопки **Автофільтру**, використовуючи які можна задати умови фільтрування. При натисканні на кнопку з'являється контекстне меню умов, в якому обираємо (**Условие...**). Діалогове вікно пропонує обрати умови фільтрування. За умовою задачі ми вводимо більше 15

№	Найменуванн	Ціна, грн	1-й кв.
1	Печиво	Сортировка по возрастанию Сортировка по убыванию	482€
2	Зефір	(Все)	35€
3	Кекс	(Первые 10...)	348€
4	Цукерки	(Услови...)	3560
5	Шокола	8,50 грн. 9,20 грн. 11,70 грн.	5600
6	Шокола	10,45 грн. 11,70 грн. 12,25 грн. 14,50 грн.	7130
7	батончи	15,05 грн. 15,35 грн.	2280
8	Мармел	23,70 грн. 41,20 грн.	448€
9	Вафлі	(Пустые)	78€
10	Крекер	(Непустые)	1670
	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670

№	Найменуванн	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.
5	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	79€

Натискаємо **Ок**. Отримуємо результат

№	Найменуванн	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	25 066,55 грн.
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	914 516,40 грн.
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.

Для виконання даного завдання з допомогою **Розширеного фільтру** знову копіюємо лист БД – Кондитер і проводимо наступні дії:

1. Копіюємо шапку таблиці нижче самої таблиці

№	Найменуванн	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
1	Печиво	8,50 грн.	4826	5545	5925	6331	192 329,50 грн.
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	25 066,55 грн.
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	2987	3376	122 026,80 грн.
4	Цукерки	12,25 грн.	3560	4299	4500	4320	204 195,25 грн.
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	914 516,40 грн.
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	1996	2130	121 587,00 грн.
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 498,65 грн.
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
	ВСЬОГО						2 813 139,00 грн.

2. У комірці під скопійованою шапкою таблиці, під полем **Ціна, грн.**

ставимо умову фільтрування > 15.

9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 408,65 грн.
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
ВСЬОГО							2 613 139,00 грн.

№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
		>15					

3. Виділяємо будь-яку комірку у таблиці і натискаємо на вкладку **Данные – Фильтр – Расширенный фильтр**

№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
6	Батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	1996	2130	121 597,00 грн.
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 408,65 грн.
	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
ВСЬОГО							2 613 139,00 грн.

4. Ставимо курсор у полі **Диапазон условий**. Виділяємо скопійовану шапку разом з умовою фільтрування (У полі **Диапазон условий** визначиться шапка таблиці з умовою фільтрування. **Ок**.)

№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
		>15					

5. Отримуємо результат

ПРОДАЖ ТОВАРУ							
ВАТ "ПОЛТАВАКОНДИТЕР", кг							
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	25 066,55 грн.
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	914 516,40 грн.
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
		>15					

Для сортування даних в алфавітному порядку потрібно скопіювати лист основної таблиці і провести такі дії:

- Поставити курсор у полі Найменування;
- Скористатись засобом сортування MS Excel, використавши кнопки на

панелі інструментів , або вкладкою **Данные – Сортировка...**

- **Ок**

Отримуємо результат

ПРОДАЖ ТОВАРУ						
ВАТ "ПОЛТАВАКОНДИТЕР", кг						
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	Сума, грн
1	Печиво	8,50 грн.	4826	5545	592	
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	41	
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	298	
4	Цукерки	12,25 грн.	3560	4289	450	
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	533	
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	709	
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	199	
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	399	
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	79	
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690
						79 326,00 грн.

ПРОДАЖ ТОВАРУ							
ВАТ "ПОЛТАВАКОНДИТЕР", кг							
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	25 066,55 грн.
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	2987	3376	122 028,80 грн.
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 408,65 грн.
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	1996	2130	121 597,00 грн.
1	Печиво	8,50 грн.	4826	5545	5925	6331	192 329,50 грн.
4	Цукерки	12,25 грн.	3560	4289	4500	4320	204 195,25 грн.
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	914 516,40 грн.
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.

Для виконання завдання, що вимагає використання Автофільтру для виведення списку найменувань які починаються на літеру «К» потрібно скопіювати лист основної таблиці і провести такі дії:

- Активізувати будь-яку комірку у стовпчику **Найменування**
- **Данные – Фильтр – Автофильтр**
- У діалоговому вікні **Пользовательский автофильтр** вказати умову **К***, натиснути **Ок**.

№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
1	Печиво	8,50 грн.	4826	5545	5925	6331	
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	2987	3376	
4	Цукерки	12,25 грн.	3560	4289	4500	4320	
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	1996	2130	
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
							2 613 139,00 грн.

Отримуємо результат

ПРОДАЖ ТОВАРУ							
ВАТ "ПОЛТАВАКОНДИТЕР", кг							
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв	2-й кв	3-й кв	4-й кв	Сума, грн
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	2987	3376	122 028,80 грн.
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 408,65 грн.
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.

Для проведення загальних підсумків скористаємось вкладкою **Данние – Итоги...**, отримуємо в результаті таблицю з проміжними та загальним підсумками

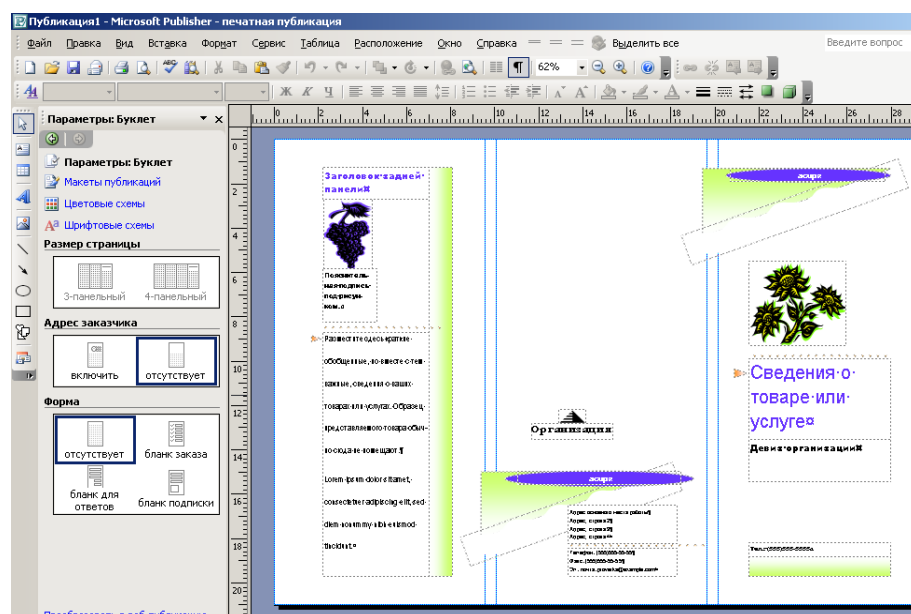
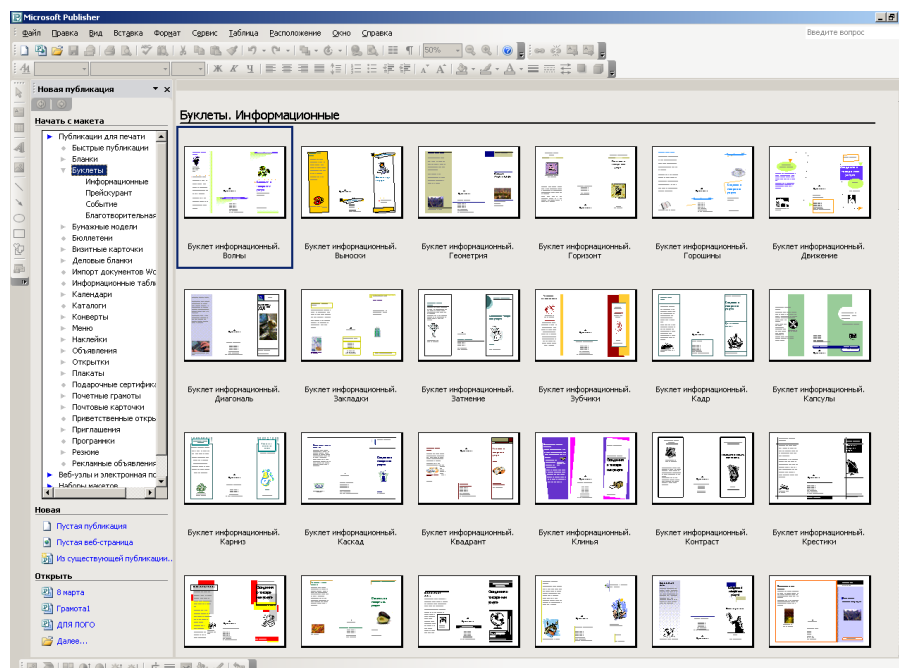
ПРОДАЖ ТОВАРУ							
ВАТ "ПОЛТАВАКОНДИТЕР", кг							
№	Найменування	Ціна, грн	1-й кв.	2-й кв.	3-й кв.	4-й кв.	Сума, грн
1	Печиво	8,50 грн.	4826	5545	5925	6331	192 329,50 грн.
1	Итого						192 329,50 грн.
2	Зефір	15,35 грн.	356	423	418	436	25 066,55 грн.
2	Итого						25 066,55 грн.
3	Кекс	9,20 грн.	3489	3412	2987	3376	122 028,80 грн.
3	Итого						122 028,80 грн.
4	Цукерки	12,25 грн.	3560	4289	4500	4320	204 195,25 грн.
4	Итого						204 195,25 грн.
5	Шоколад	41,20 грн.	5600	5240	5334	6023	914 516,40 грн.
5	Итого						914 516,40 грн.
6	Шоколадний батончик	23,70 грн.	7130	6908	7096	6988	666 491,40 грн.
6	Итого						666 491,40 грн.
7	Мармелад	14,50 грн.	2280	1980	1996	2130	121 597,00 грн.
7	Итого						121 597,00 грн.
8	Вафлі	15,05 грн.	4489	4290	3990	4120	254 179,45 грн.
8	Итого						254 179,45 грн.
9	Крекер	10,45 грн.	789	801	795	812	33 408,65 грн.
9	Итого						33 408,65 грн.
10	Кукурудзяні палички	11,70 грн.	1670	1700	1720	1690	79 326,00 грн.
10	Итого						79 326,00 грн.
	Общий итог						2 613 139,00 грн.

РОЗДІЛ III. ЕЛЕКТРОННІ ПУБЛІКАЦІЇ У MS PUBLISHER 2003.

Вступ. Основи роботи у MS Publisher. Поняття Буклет, Візитка та Каталог товарів.

1. Розробити у додатку MS Publisher Буклет (на довільну тематику), власну Візитку та Каталог товарів (вибір товарів – довільний). Для заповнення буклету та каталогу товарів можна скористатися матеріалами з мережі Інтернет.

- ✓ Для створення Буклету: в області задач **Новая публикация** вибрати **Публикации для печати** і далі **Буклеты**

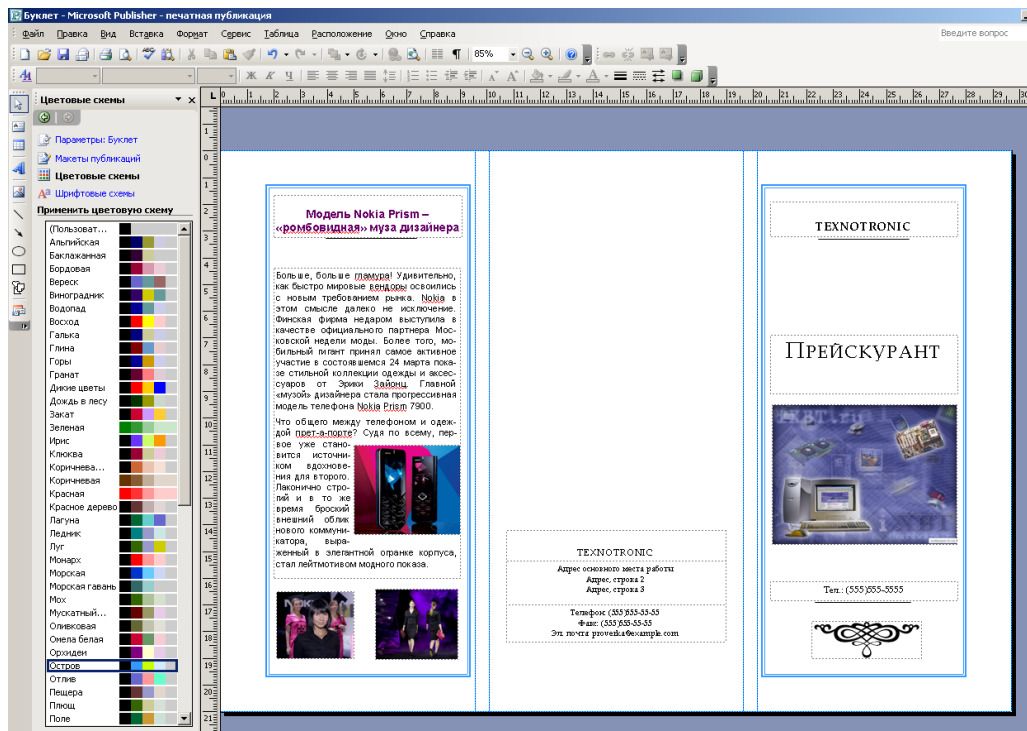

Рис. Розроблений буклет: титульна сторінка.

✓ Для створення Каталогу товарів: в області задач **Новая публикация** вибрати **Публикации для печати** і далі **Каталоги**

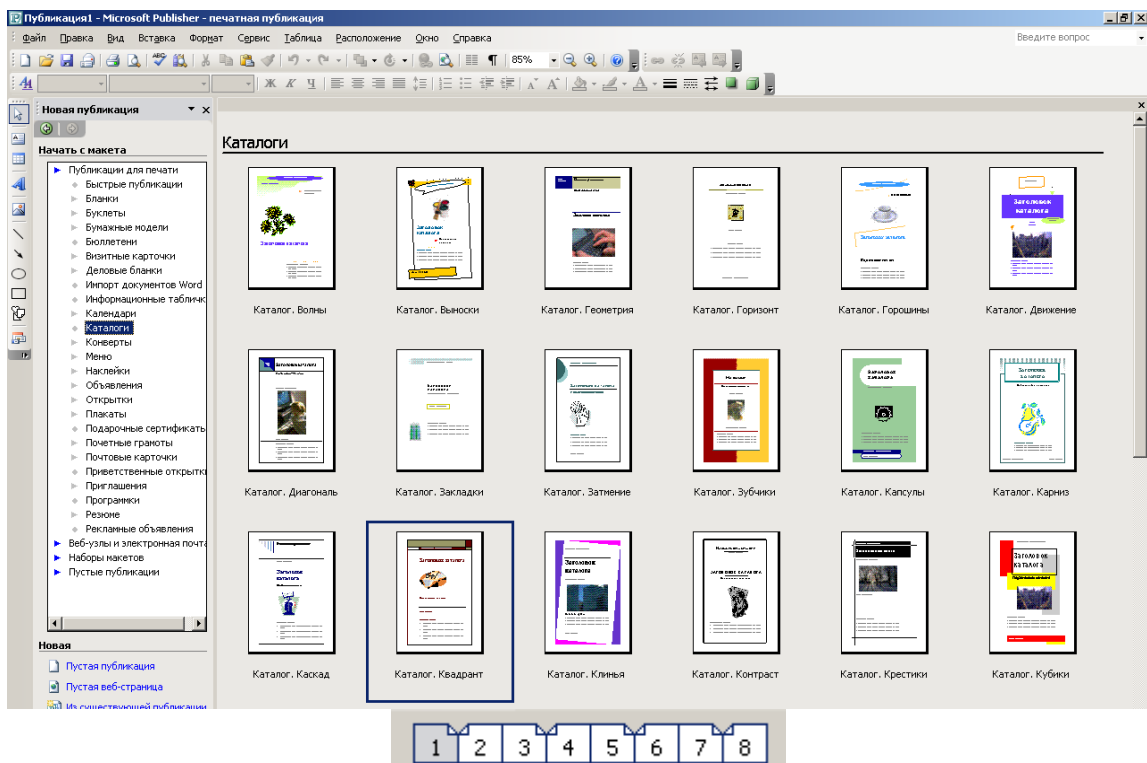

Рис. Кількість сторінок каталогу.

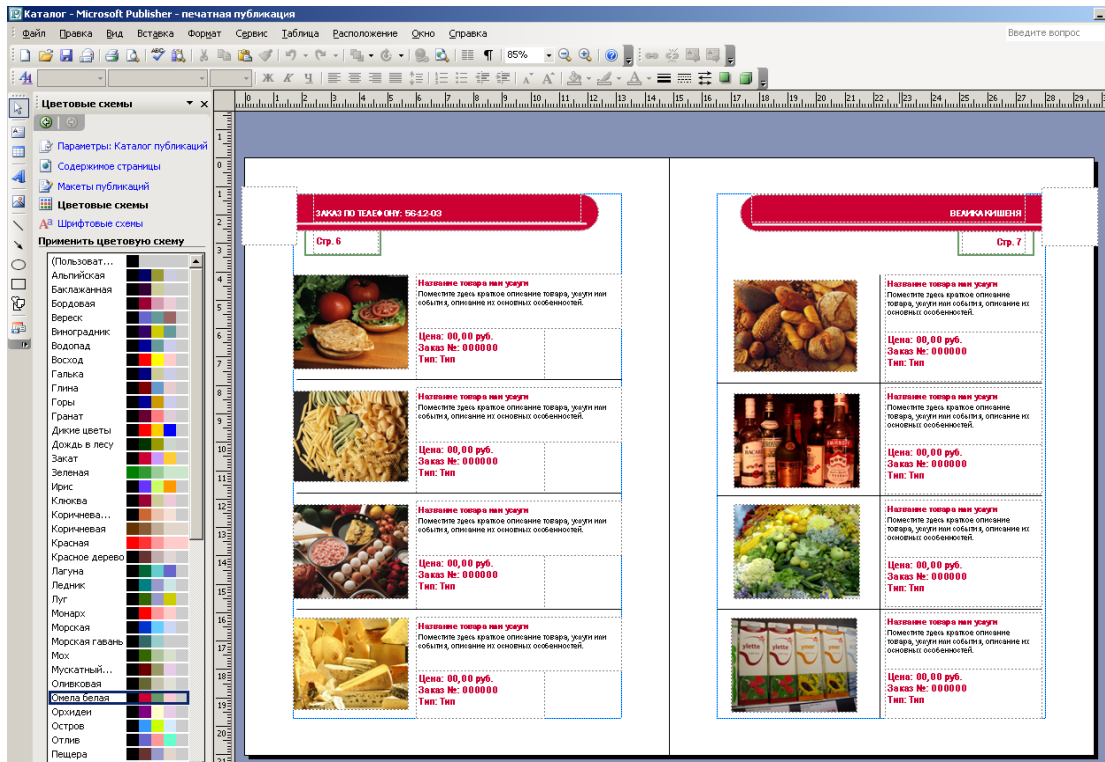
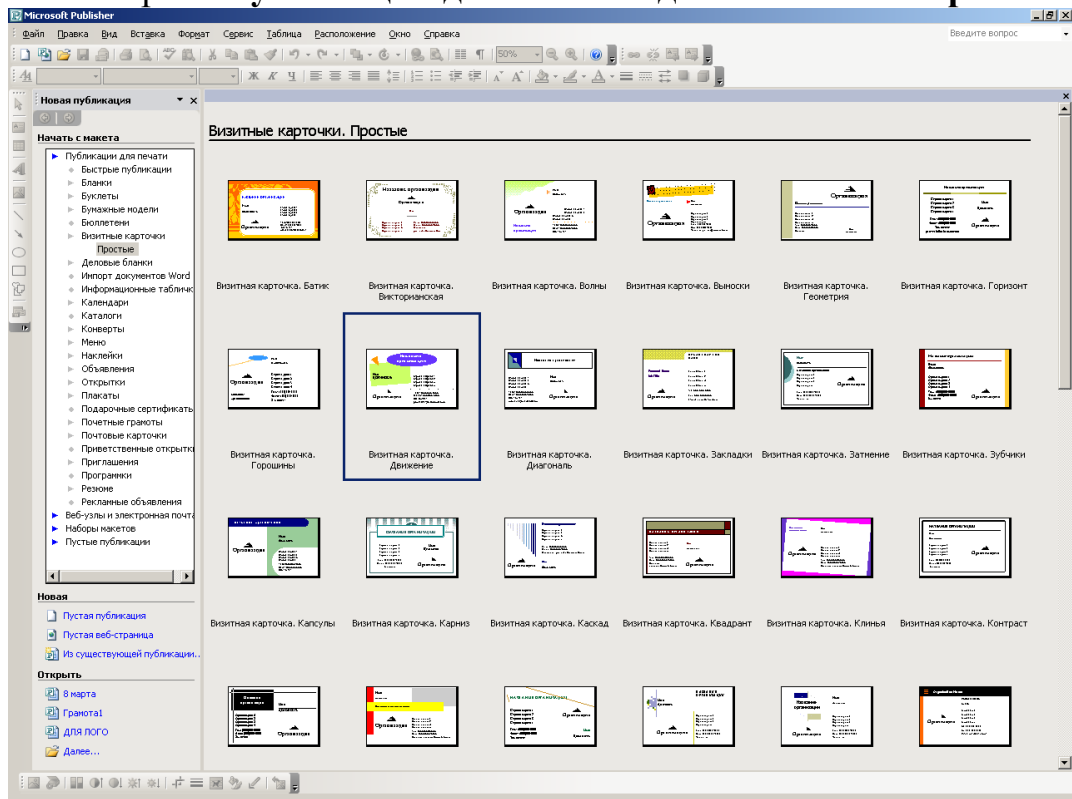

Рис. Розроблений каталог: сторінка 6-7.

✓ Для створення **Візитки**: в області задач **Новая публикация** вибрати **Публикации для печати** і далі **Визитные карточки**

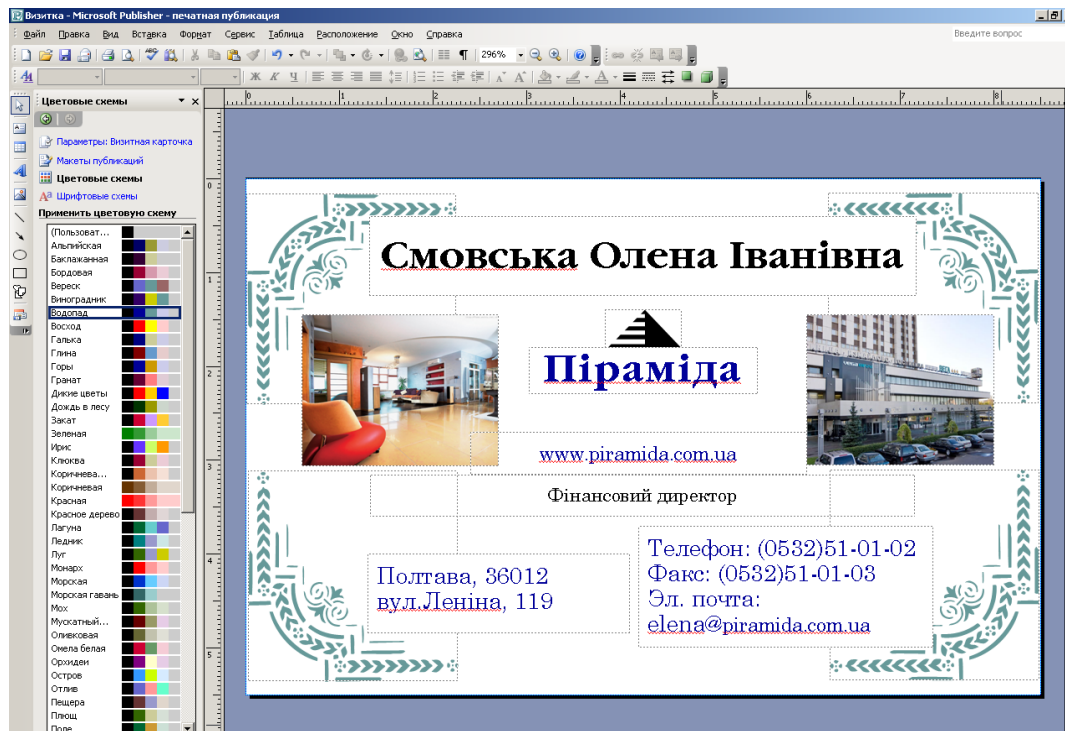

Рис. Розроблена візитна картка.

Робота з об'єктами публікацій

Вставка об'єкта

При додавці на сторінку публікації якого-небудь елемента, такого як текст або графічне зображення, фактично проводиться вставка об'єкта, оточеного рамкою. Можливість вставки, видалення або переміщення рамок об'єктів і завдання атрибутів меж і кольорів означає, що ви можете виконати настройку сторінок публікації і змакетувати окремі сторінки на свій розсуд.

Об'єкт. Текстове поле, зображення або інший елемент, що вставляється на сторінку публікації.

Ви можете працювати з різними типами об'єктів публікації, форматуючи і змінюючи розміри відповідних рамок. Найпростіший спосіб вставки об'єкта (разом з рамкою) в публікацію — використання панелі інструментів **Объекты**, розташованою в лівій частині вікна Publisher.

Для вставки об'єкта виконайте наступні дії.

1. Клацніть на інструменті даного об'єкта на панелі **Объекты** (наприклад, на інструменті **Надпись**).
2. Розмістіть покажчик миші на сторінці, на якій треба розмістити новий об'єкт. Покажчик набуде вигляду перехрестя.
3. Для створення об'єкту клацніть мишею і перетягніть покажчик (таким чином визначається висота і ширина рамки, яка обмежує об'єкт).

На сторінці з'явиться новий об'єкт. Наступна ваша дія залежить від типу створеного об'єкта. Якщо для створення рамки об'єкта використовується інструмент **Надпись**, то потрібно ввести потрібний текст в текстове поле.

Якщо використовувався інструмент **Рисунок**, то на екрані буде відкрито діалогове вікно, що дозволяє вставити зображення.

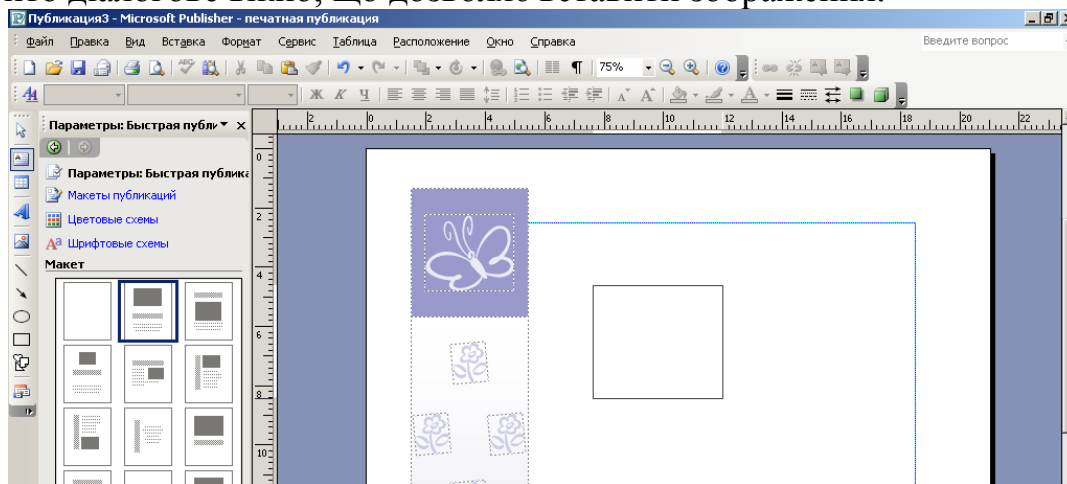
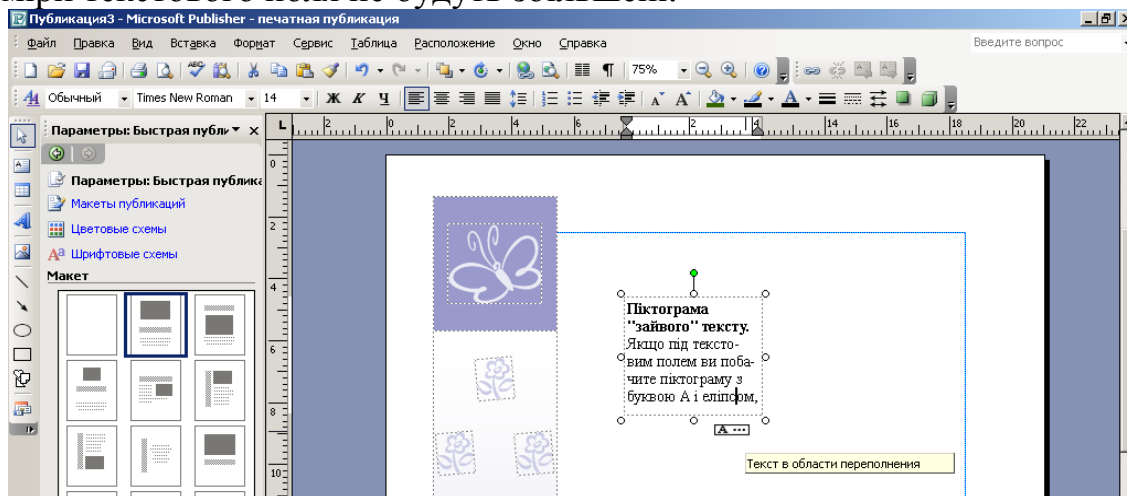

Рис. Створений об'єкт.

Після того, як об'єкт буде вставлений на сторінку, у вас з'являється широке поле дій. Так, ви можете змінити розміри рамки, оточуючої об'єкт, перемістити або видалити об'єкт або ж згрупувати його з іншими елементами, розміщеними на даній сторінці.

Видалити об'єкт з публікації надзвичайно просто: виділіть об'єкт, що підлягає видаленню, а потім натисніть клавішу **Delete**.

Піктограма "зайвого" тексту. Якщо під текстовим полем ви побачите піктограму з буквою А і еліпсом, це означає, що з даним текстовим полем пов'язана така кількість тексту, яка не може повністю відображувати, поки розміри текстового поля не будуть збільшені.

Групування об'єктів

Після розміщення на сторінці всіх необхідних об'єктів потрібно відкоректувати їхнє розташування відносно верхнього і нижнього краю сторінки або якогось певного елемента сторінки (наприклад, великого банера із заголовком). Переміщення кожної рамки окремо може бути втомлюваною і дратівливою процедурою, особливо якщо ви тільки що розташували об'єкти і належним чином скомпонували їх відносно один одного.

Розв'язання цієї проблеми полягає в групуванні об'єктів і їхньому переміщенні у вигляді єдиного блоку. Це дозволить скоректувати компоновку сторінки, не переміщаючи рамку індивідуально.

Для групування об'єктів виконайте наступні дії.

1. Виділіть перший об'єкт, який буде згрупований, клацнувши на ньому мишею.
2. Удержуючи натиснутою клавішу **Ctrl** або **Shift**, виділіть решту об'єктів. Нижче виділеної групи об'єктів з'явиться піктограма групування об'єктів.
3. Натиснути на кнопці **Сгруппировать объекты** .

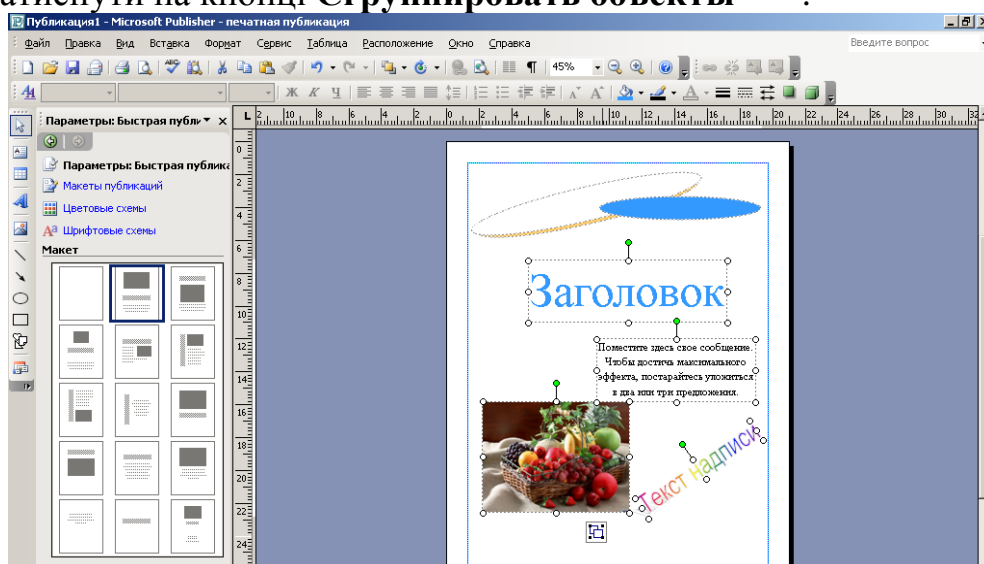

Рис. Групування.

Щоб перемістити всю групу об'єктів, наведіть покажчик миші на рамку групи і перетягніть її в потрібне місце. Крім того, можна одночасно видалити всі згруповані об'єкти або скопіювати і вставити їх на іншу сторінку публікації.

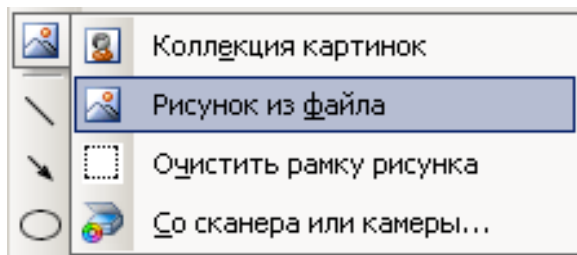
Завершивши роботу із згрупованими об'єктами, клацніть в будь-якій області зовні групи, щоб зняти з неї виділення.

Якщо ви хочете згрупувати об'єкти, щоб надалі трактувати їх як групу, виділіть потрібні об'єкти, а потім виконайте команду меню **Расположение-Группировать**. Об'єкти будуть оточені рамкою. Тепер навіть після клацання мишею зовні групи вона залишиться згрупованій. Після клацання на будь-якому об'єкті групи будуть виділені всі об'єкти. Якщо знадобиться

розгрупувати всі об'єкти виділеної групи, виберіть команду **Разгруппировать** з меню **Расположение**.

Вставка зображення

Загальним для процедури є інструмент **Рисунок** панелі інструментів **Объекты**.

Подальші кроки можуть відрізнятись. Наприклад, при вставці ілюстративних картинок з існуючих колекцій відкриється область задач **Коллекция клипов (Clip Art)**, з якої можна вибрати картинку для вставки на сторінку публікації. При роботі з сканером або з камерою зображення фактично знадобиться "витягати" з пристрою.

Обрізання зображень

Обрізання зображень здійснюється за допомогою відповідного інструменту програми Publisher. Для виконання цієї процедури стосовно картинки зробіть наступне.

1. Виділіть рамку, всередині якої міститься зображення, що підлягає обрізанню. При виділенні зображення повинна відкритися панель інструментів **Настройка изображения**. Якщо вона не відображається на екрані, клацніть правою кнопкою миші на будь-якій відкритій панелі інструментів Publisher і виберіть відповідний пункт з меню, що відкрилося.

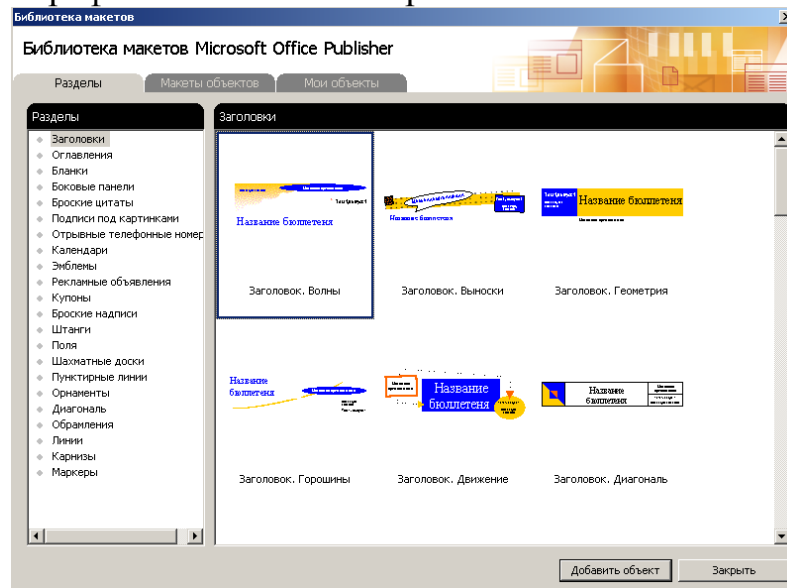
*Рис. Панель **Настройка изображения**.*

2. На панелі інструментів **Настройка изображения** клацніть на кнопці **Обрезка** . Навколо зображення з'являться маркери обрізки, а курсор набуде вигляду інструмента обрізки.
3. Наведіть курсор на один з маркерів на рамці зображення, і перетягніть його, виконуючи обрізку.
4. По завершення роботи клацніть на кнопці **Обрезка**, щоб відключити дану функцію.

Бібліотека макетів

З бібліотеки макетів можна вибрати заголовки сторінок, бічні панелі і інші нестандартні елементи. Для добавки на сторінку публікації додаткових графічних елементів, таких як заголовки сторінок, бічні панелі, логотипи,

календарі і т.п., клацніть на кнопці **Объект библиотеки макетов** панелі інструментів **Объекты**. Відкриється бібліотека макетів Publisher, з якої можна вибрати графічні об'єкти самих різних типів.

РОЗДІЛ III. ВИКОРИСТАННЯ MS POWERPOINT 2003 У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. (ОПИСАТИ ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ)

Вступ. Основи роботи у MS POWERPOINT 2003.

1. Створити власну презентацію (*див. варіант*), використавши можливості MS POWERPOINT: автомакети слайдів для розташування тексту; маркованого тексту; таблиць і діаграм як скопійованих з робочих аркушів MS Excel, так і створених засобами MS Graph; рисунків і об'єктів, організаційних діаграм.

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ

Варіант 1. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Птахівництво: качки**». Використати наступні можливості MS PowerPoint: шаблон оформлення – *Каскад*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Плаваючий*, для тексту – *Цветная пишущая машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 2. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Сільськогосподарські культури**». Використати наступні можливості MS PowerPoint: шаблон оформлення – *Трава*, автоматичне переключення слайдів через 10 с, анімація для рисунків – *Часовая стрелка*, для тексту – *Печатная машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 3. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Презентація нового магазину**». Використати наступні можливості MS PowerPoint: шаблон оформлення – *Студия*, автоматичне переключення слайдів через 7 с, анімація для рисунків – *Въезд*, для тексту – *Вылет сверху*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 4. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Про мою майбутню професію**». Використати наступні можливості MS PowerPoint: шаблон оформлення – *Сотрудничество*, переключення слайдів – «*по щелчку*», вмонтувати кнопки для зміни слайдів, анімація для рисунків – *Увеличение*, для тексту – *Титры*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 5. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Сільськогосподарські машини**». Використати наступні можливості MS PowerPoint: шаблон оформлення – *Квадрант*, автоматичне переключення слайдів

через 10 с, анімація для рисунків – *Вспышка*, для тексту – *Печатная машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 6. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Зернові культури**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Каскад*, вмонтувати кнопки для зміни слайдів, анімація для рисунків – *Сжатие*, для тексту – *Нить*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 7. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Моя агрофірма**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Идея*, автоматичне переключення слайдів через 7 с, анімація для рисунків – *Часовая стрелка*, для тексту – *Печатная машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 8. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Кормові трави**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Контрастный*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Бумеранг*, для тексту – *Растворение*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 9. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Декоративні та лікарські культури**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Палитра*, переключення слайдів – «*по щелчку*», анімація для рисунків – *Центрифуга*, для тексту – *Вылет сверху*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 10. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Гриби**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Край*, автоматичне переключення слайдів через 6-8 с, анімація для рисунків – *Колесо*, для тексту – *Лазерный текст*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 11. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Тваринництво Полтавщини**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Эхо*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Появление слева*, для тексту – *Цветная пишущая машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 12. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Сучасні професії**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон

оформлення – *Капсулы*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *ромб*, для тексту – *Цветная пишущая машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 13. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Про коледж, в якому я навчаюсь**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Круги*, автоматичне переключення слайдів через 10 с, анімація для рисунків – *Прямоугольник*, для тексту – *Цветная пишущая машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 14. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Екологічні проблеми сьогодення**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Клен*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Плюс*, для тексту – *Появление слева*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 15. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Спеції**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Уровень*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Появление слева*, для тексту – *Цветная пишущая машинка*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 16. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Бур'яни**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Палитра*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Выцветание*, для тексту – *Ветер*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 17. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Зернобобові культури**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Облака*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Прямоугольник*, для тексту – *Нить*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути перемещения*.

Варіант 18. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Птахівництво: породи курей**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Пастель*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Шапки*, для тексту – *Поворот*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение*, *Выход*, *Пути*

перемещения.

Варіант 19. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Птахівництво: гуси**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Каскад*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Бумеранг*, для тексту – *Нить*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 20. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Про групу, в якій я навчаюсь**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *План*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Выцветание*, для тексту – *Кнут*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 21. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Про коледж, в якому я навчаюсь**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *План*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Выцветание*, для тексту – *Кнут*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

Варіант 22. Створити презентацію з 6-8 слайдів на тему: «**Моя майбутня професія**». Використати наступні можливості *MS PowerPoint*: шаблон оформлення – *Палитра*, автоматичне переключення слайдів через 5 с, анімація для рисунків – *Выцветание*, для тексту – *Ветер*. Самостійно додати до об'єктів ще кілька ефектів із категорій *Выделение, Выход, Пути перемещения*.

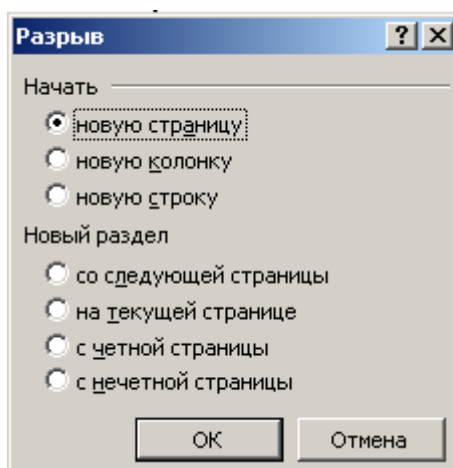

РОЗДІЛ IV. РОЗРОБКА ДОКУМЕНТІВ СКЛАДНОЇ СТРУКТУРИ

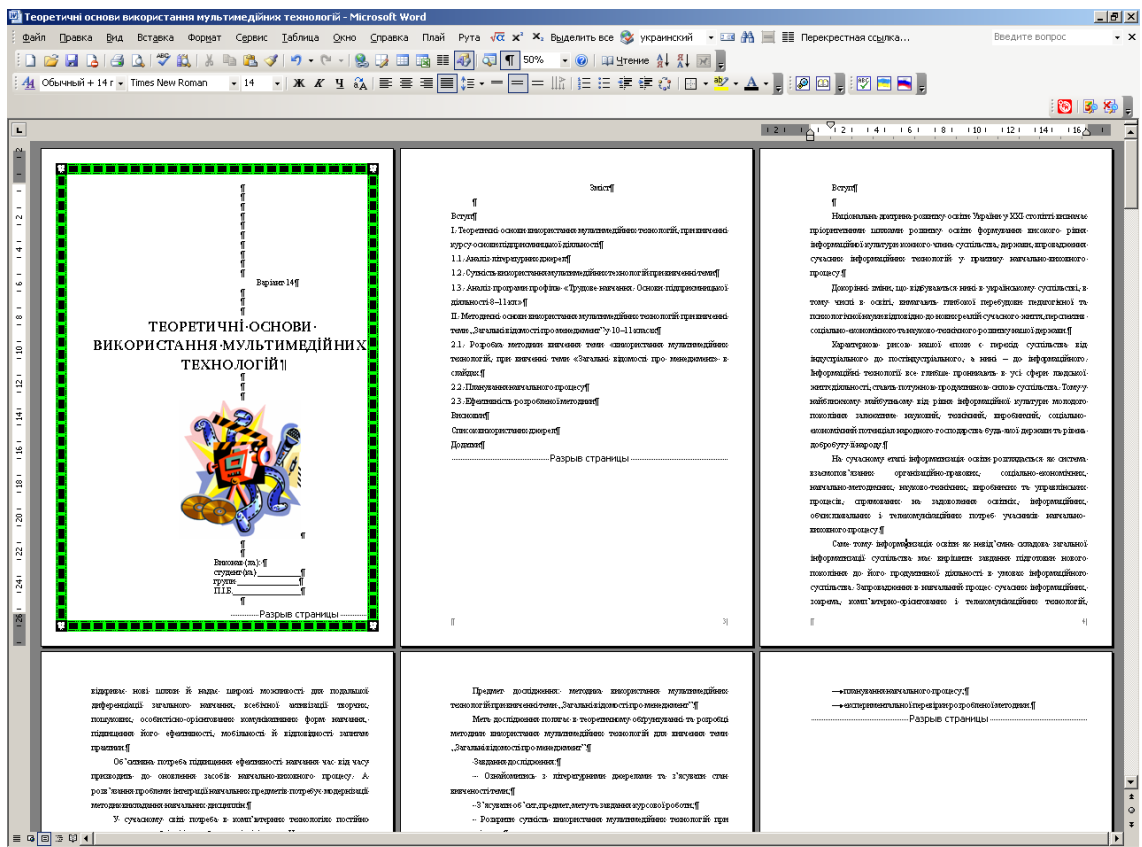
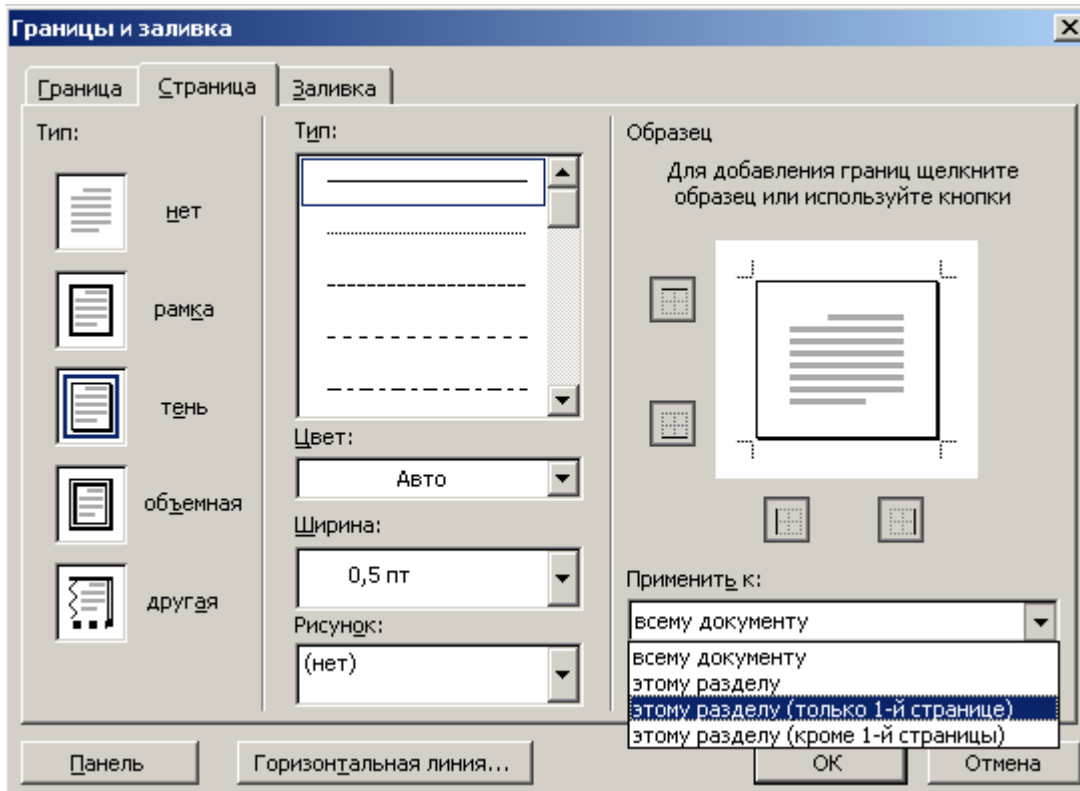
1. **Застосування прямого форматування.** (Описати процес форматування тексту: шрифти, абзаци, міжрядковий інтервал, границі та заливка, списки, колонки).
2. **Застосування стильового форматування.** Автоматизація змісту. (Описати процес стильового форматування тексту: використання стилів до заголовків розділів, підрозділів, пунктів підрозділів; створення автоматизованого змісту, перехресних посилань).
3. **Робота з документом складної структури.** Схема документа. (Описати використання засобу Схема документа для роботи з документом).
4. **Використані матеріали.** (Описати, з яких сайтів в мережі Інтернет взята інформація, яка розміщена вашому документі).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Викачати інформацію з мережі Інтернет згідно варіанту, розмістити її у файл текстового процесора Word.
2. Розбити інформацію на 3-4 розділи, кожен розділ – на 3-4 підрозділи. Кожен розділ – з нового листа (**Вставка – Разрыв – Начать новую страницу**). Сторінки пронумерувати.

3. Відформатувати документ (пряме форматування). Застосувати наступні параметри: шрифт Georgia– 12, міжрядковий інтервал – 1,3; поля: верхнє, нижнє, праве – 1,5, ліве – 2,7. Основний текст – вирівнювання *по ширині*. Додати довільні малюнки в документ.
4. Оформити титульний лист документа, на якому розмістити номер варіанту, назву, ким виконана робота, малюнок до теми, рамку на всю сторінку.

5. У документі передбачити список літератури до теми (можна – джерела Інтернету) не менше 10. Список зробити автоматично (Формат – Список

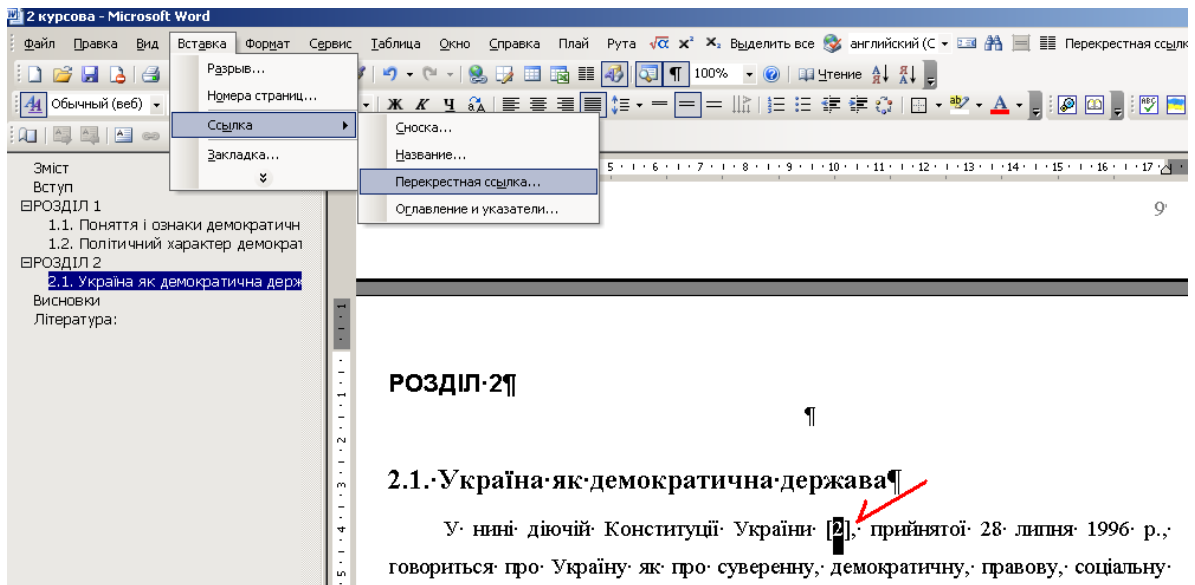
– **Нумерований**). Список літератури розмістити на новому листі.

6. У тексті документу зробити **перехресні посилання** на використані джерела (для автоматизованого переходу до списку джерел).

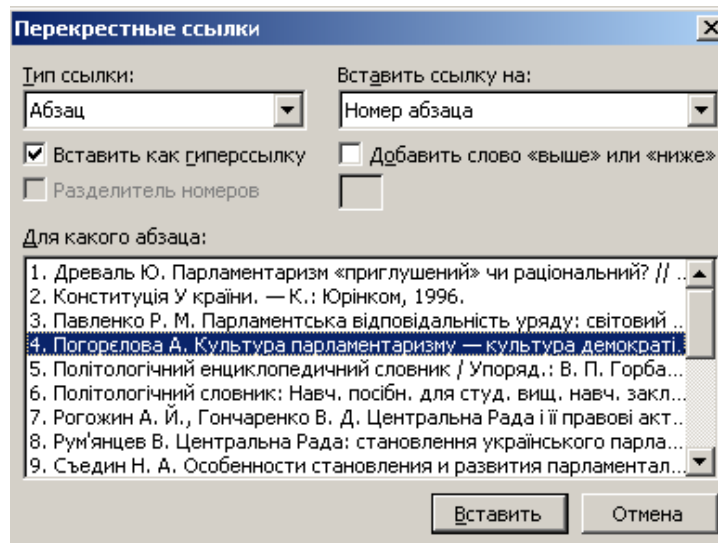
Перехресні посилання можна створювати тільки на елементи того ж самого документа (наприклад, на використані джерела, розміщені в автоматизованому списку).

Посилання на літературу у тексті здійснюється за допомогою квадратних дужок: [ ]

Перехресне посилання створюється так: **Вставка – Ссылка – Перекрестная ссылка**

У вікні **Перекрестные ссылки** вибрати потрібну літературу і натиснути **Вставить**

Після цього Word автоматично змінить посилання на правильний номер у

списку літератури.

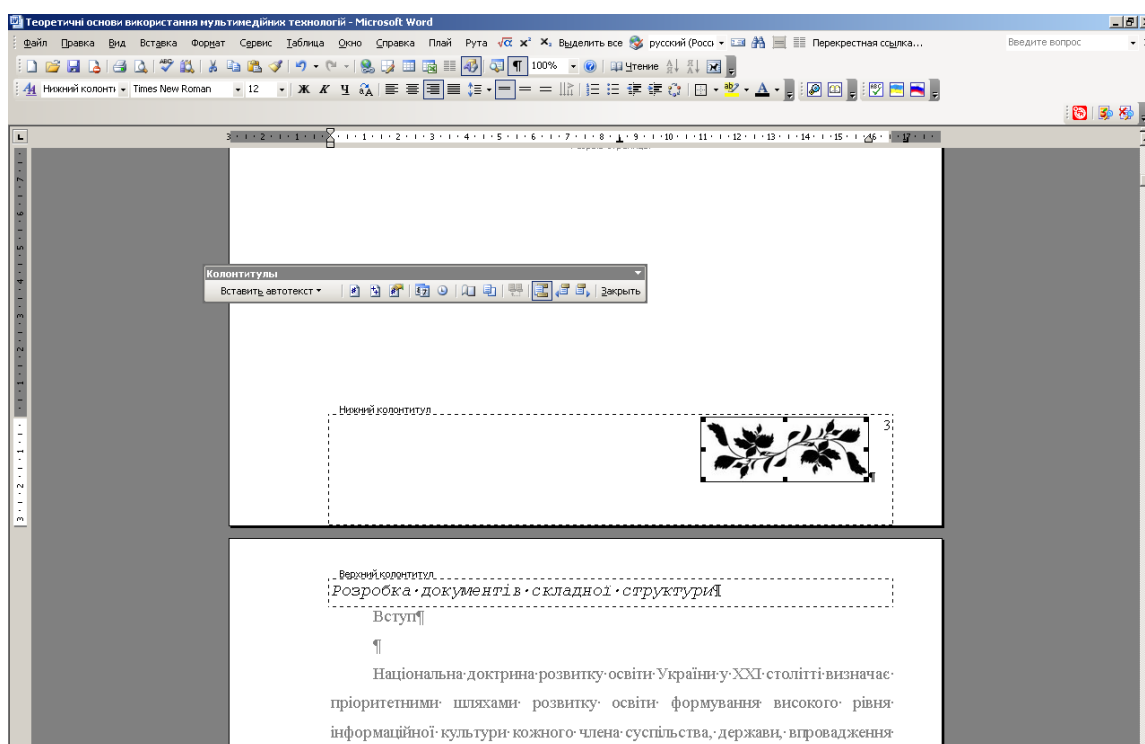
РОЗДІЛ 2¶

¶

2.1. Україна як демократична держава¶

У нині діючій Конституції України [4], прийнятої 28 липня 1996 р., говориться про Україну як про суверенну, демократичну, правову, соціальну державу (ст. 1).¶

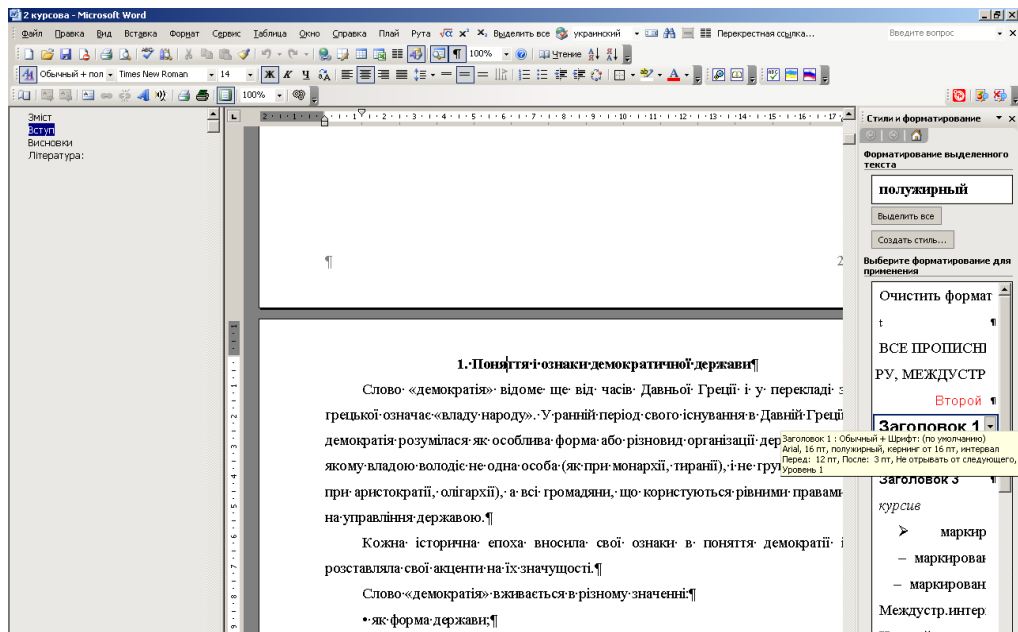
1. Додати верхній колонтитул наступного змісту «Розробка документів складної структури», у нижній колонтитул додати довільний малюнок, знайдений в Інтернеті за ключовим словом для пошуку «Вензель»

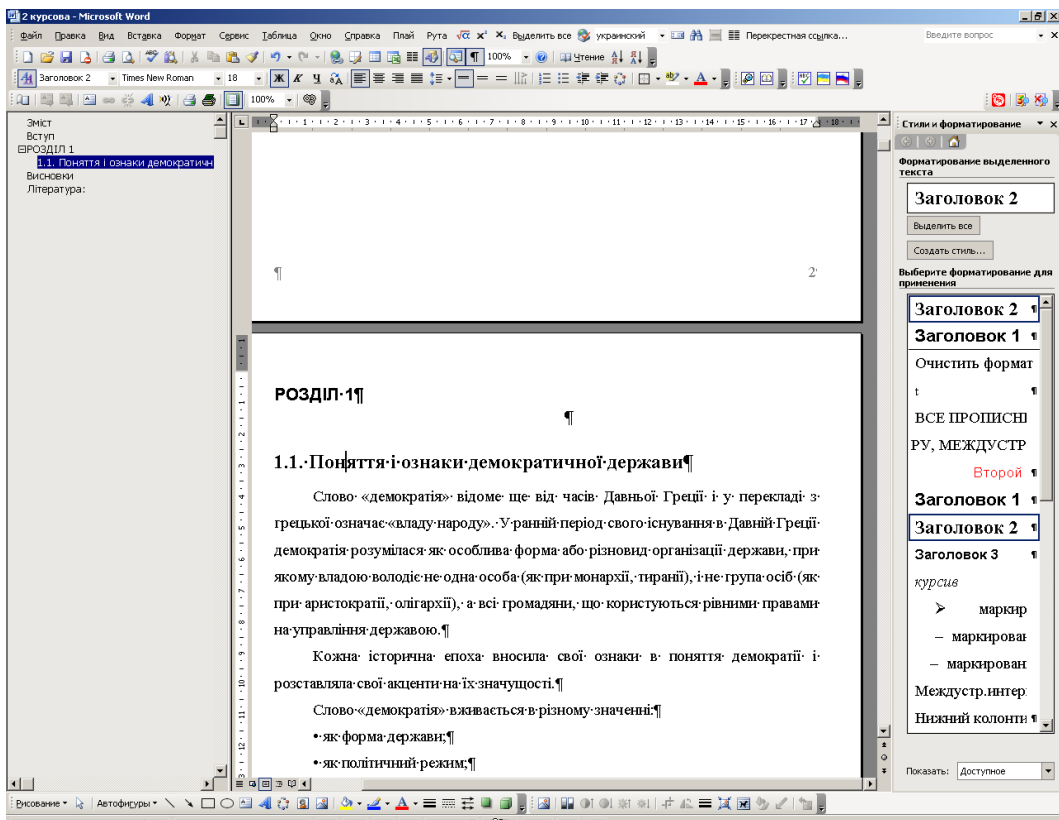
2. Створити **автоматизований зміст** документу.

Зміст документа – це список заголовків зазначених рівнів з відповідними номерами сторінок.

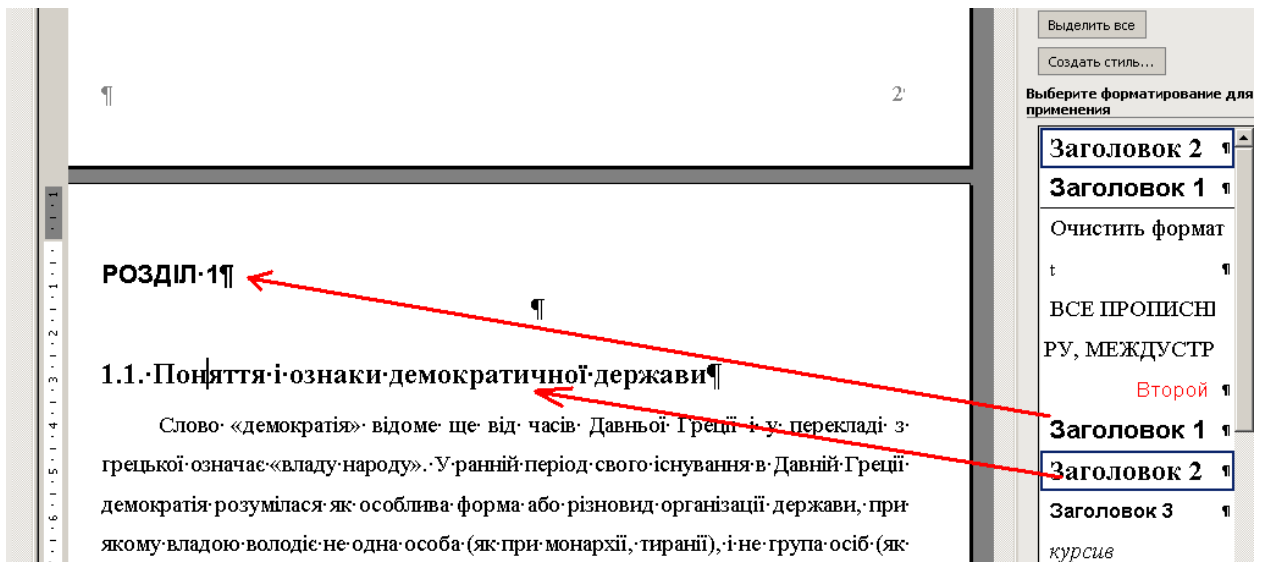
Спочатку слід застосувати **стильове форматування**: встановити курсор на заголовок розділу і вибрати **Формат – Стили и форматирование**

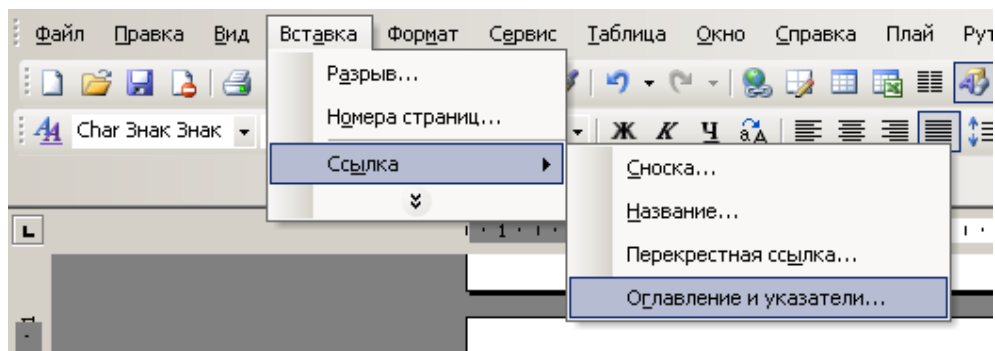
Далі в області задач **Стили и форматирование** вибрати **Заголовок 1** для назв розділів, і **Заголовок 2** – для назв підрозділів.

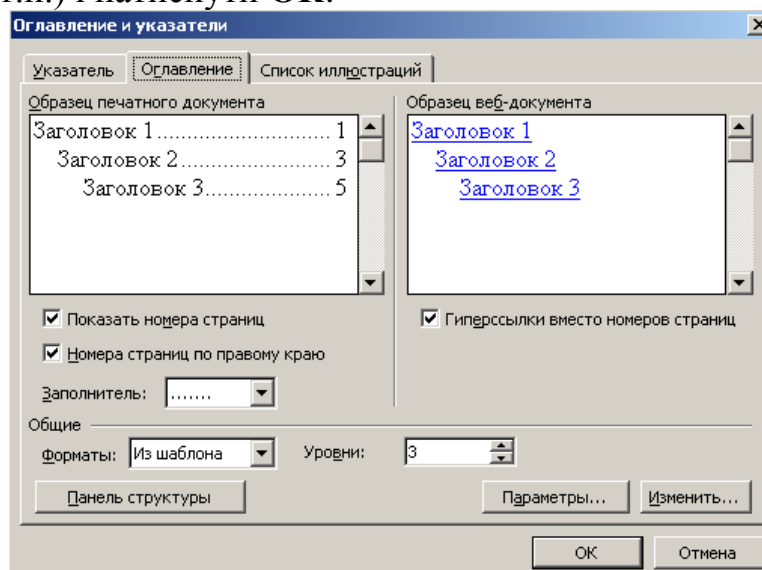

Після застосування стильового форматування до усіх заголовків розділів, підрозділів, пунктів установіть курсор перед словом *ВСТУП* (якщо він є у документі) або перед словом *Розділ 1*, і виберіть **Вставка – Ссылка – Оглавление и указатели** – вкладка **Оглавление**.

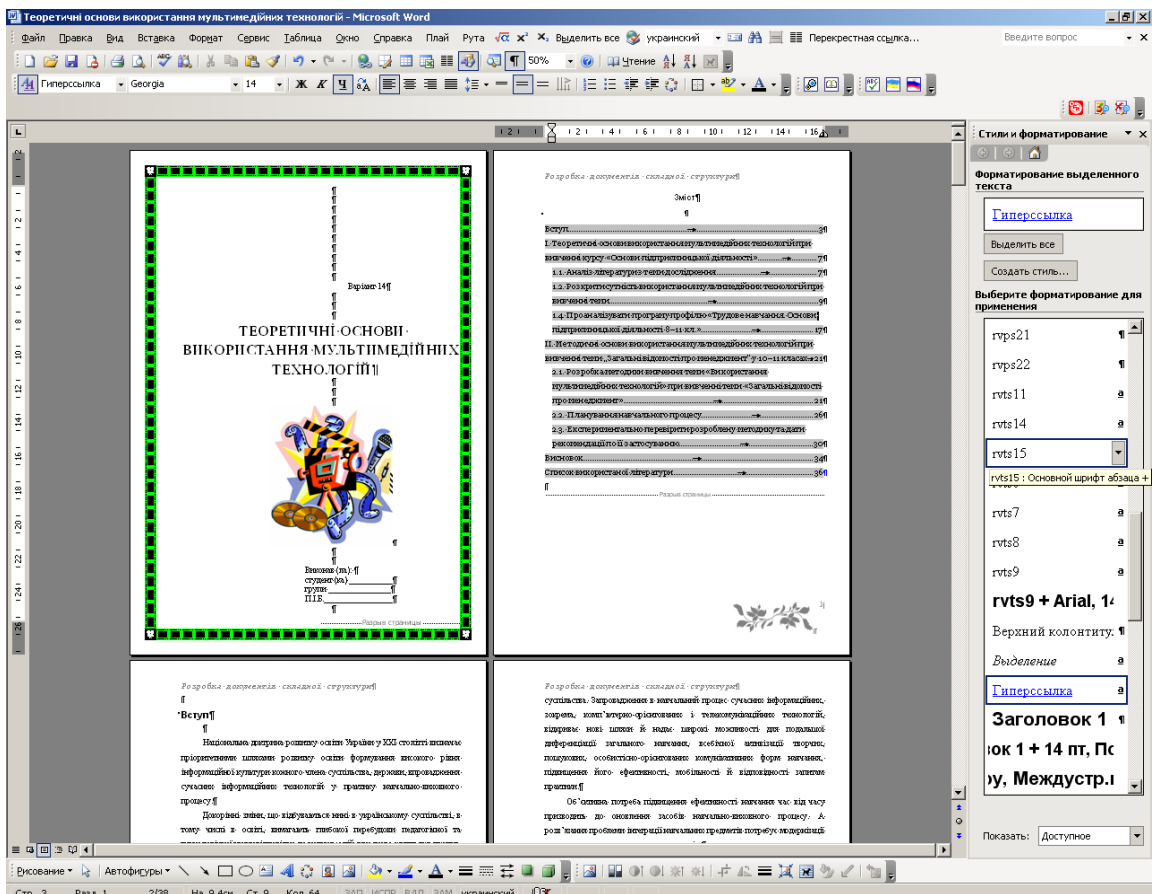
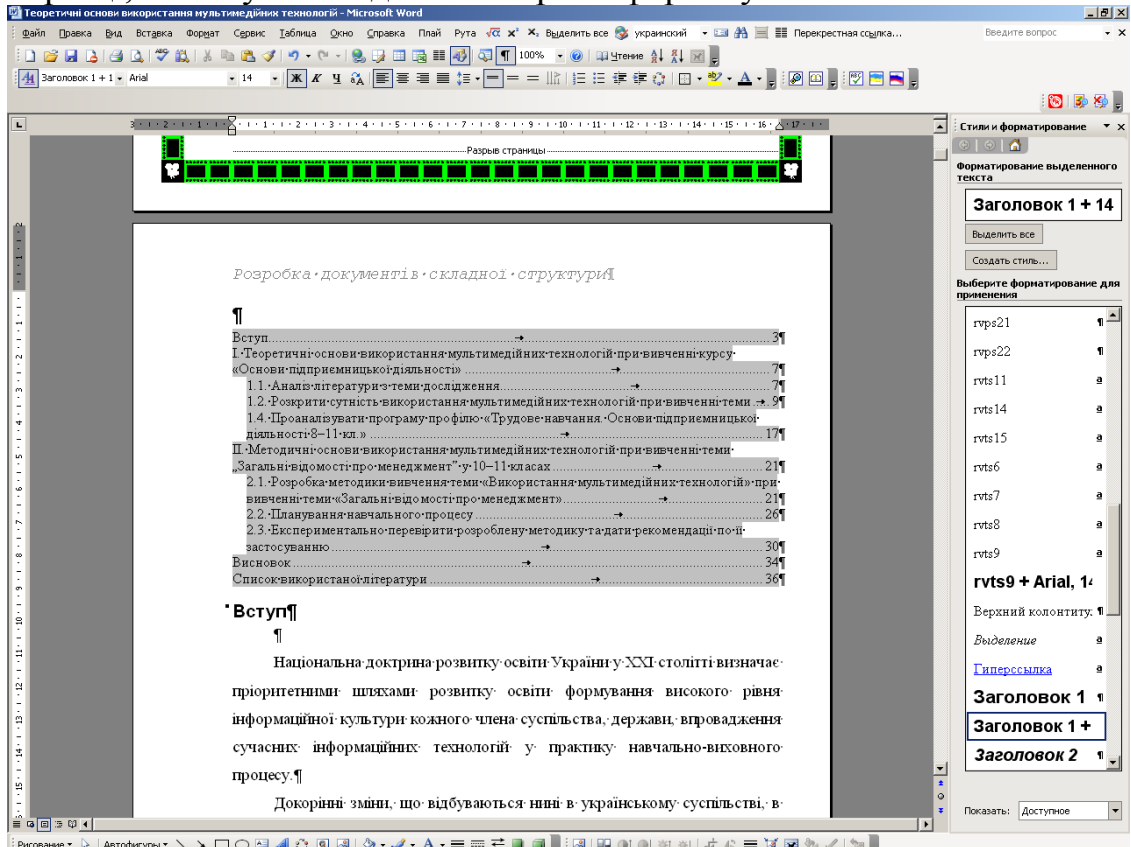

Встановити потрібну кількість рівнів (наявних у документі розділів, підрозділів і т.п.) і натиснути **ОК**.

Таким чином буде створено автоматизований зміст із автоматичним виставленням сторінок. Доцільно розмістити цей зміст на окремій

сторінці, застосувавши до нього пряме форматування.

9. Схема документа.

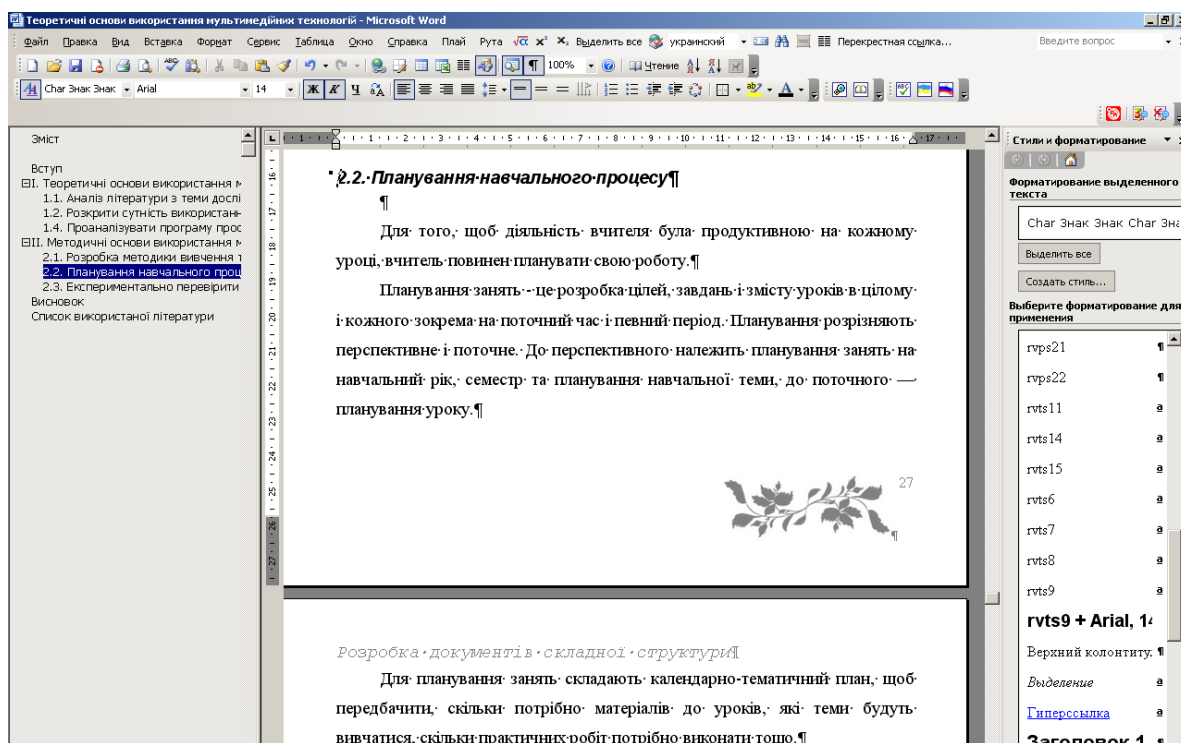
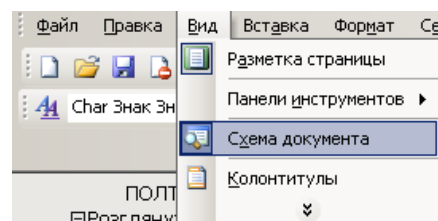
Схема документа — це окрема область, в якій відображається список

заголовків документа. Схема документа дає змогу швидко переміщатися по документу та відстежувати поточне розташування в ньому.

Під час вибирання заголовка в області схеми документа Microsoft Word переходить до відповідного заголовка в документі, відображає його у верхній частині екрана і виділяє заголовок в області схеми документа.

Для схеми документа можна вибрати ступінь деталізації, наприклад, вибрати режим відображення всіх заголовків або лише заголовків верхнього рівня, або відобразити або приховувати додаткові відомості для певних заголовків. Крім того, можна встановлювати шрифт і розмір заголовків у схемі документа, а також змінювати колір виділення активного заголовка.

Засіб схема документа включається кнопкою панелі інструментів **Стандартная** або меню **Вид – Схема документа**

ВАРІАНТИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Варіант 1. Архітектура комп'ютера.

Зміст і порядок проходження дисципліни. Методика освоєння програмних засобів. Джерела інформації. Об'єкт інформатики. Інформаційні технології. Предмет інформатики. Галузі застосування комп'ютера. Склад ПЕОМ. Технічні засоби (Hardware). Призначення і характеристики окремих

вузлів комп'ютера. Керування зовнішніми пристроями комп'ютера. Програмні засоби (Software, Application Software).

Варіант 2. Основні принципи роботи в Windows.

Операційна система і її призначення. Поняття задачі, події. Ергономічні принципи організації діалогу користувача з комп'ютером. Типи діалогу. Графічний інтерфейс. Концепція робочого столу. Миша. Прийоми роботи мишею. Поняття вікна. Компоненти вікна. Органи керування вікном. Елементи керування - списки, кнопки, шкали. Меню. Функціональні клавіші. Гарячі клавіші. Інструментальна панель. Діалогові вікна.

Варіант 3. Автоматизована обробка ділових документів. Текстові процесори.

Операції з документами. Вікно текстового процесора. Методи представлення документа. Робота з декількома документами. Введення і редагування тексту. Робота з фрагментами тексту. Контекстний пошук і заміна.

Шрифти і їхні характеристики. Форматування абзаців.

Маркіровані і нумеровані списки. Створення таблиць. Структура документа. Форматування документів складної структури. Попередній перегляд і друк документів.

Варіант 4. Автоматизоване введення текстової інформації

Растрова графіка. Сканери - принцип дії і характеристики. Типи сканерів. Формати графічних файлів. Програми розпізнавання текстів. Сканування документа. Сегментація документа. Розпізнавання тексту.

Варіант 5. Автоматизована обробка числових даних. Табличні процесори.

Табличне представлення даних. Основні і похідні дані. Електронні таблиці. Структура вікна табличного процесора. Операції з комірками. Уведення повторюваних даних. Створення і використання простих формул. Абсолютні і відносні адреси комірок. Стандартні функції. Сортування і фільтрація даних. Побудова діаграм. Друк готового документа.

Варіант 6. Комп'ютерна графіка.

Графічні процесори. Види комп'ютерної графіки. Вікно графічного редактора. Малювання ліній і фігур. Введення і форматування тексту. Робота з кольором - завдання кольору, заливання замкнутих контурів. Кисть. Розпилювач Обробка фрагментів тексту - виділення, переміщення, обертання, деформація. Методи виправлення помилок. Збереження і друк готових зображень.

Варіант 7. Сучасні способи комунікації

Інтернет і Інтранет. Web- сторінка (сайт). Оглядач Internet Explorer. Панель інструментів. Огляд Web- сторінок в Інтернеті. Електронна пошта. Документ HTML.

Варіант 8. Накопичення, пошук і обробка інформації.

Структура інформаційної системи. База даних. Система керування базою даних. Основні поняття реляційної (табличної) бази даних: таблиця, запис, поле. Ключ запису. Зв'язані таблиці.

СУБД Access. Створення таблиць. Запити. Запити за зразком. Обчислення в запитах. Мова SQL. Форми. Автоформи. Створення форм. Звіти.

Варіант 9. Автоматизований переклад. Лінгвістичні процесори.

Проблему автоматизованого перекладу. Синтаксис і семантика речення. Типи засобів автоматизованого перекладу.

Комп'ютерні словники (Multilex). Правила користування.

Комп'ютерні перекладачі (Prompt, Lingvo). Режими перекладу текстів: пакетний, швидкий. Керування процесом перекладу. Поповнення і налаштування словників. Переклад Web- сторінок.

Варіант 10. Захист інформації

Захист від збоїв апаратури. Безперебійні джерела живлення. Архівація даних. Програми архівації і методи роботи з ними. Прилади запису на магнітну стрічку.

Захист від комп'ютерних вірусів. Механізм дії комп'ютерного вірусу і способи боротьби з ним. Антивірусні пакети.

Захист від несанкціонованого доступу. Парольний захист. Електронні ключі захисту. Криптографічний захист.

Варіант 11. Файлова структура Windows.

Файли. Папки. Ієрархічна структура папок. Провідник. Операції з файлами і папками. Кошик для файлів, що знищуються. Менеджер пошуку файлів. Шаблони.

Варіант 12. Комп'ютерні презентації.

Поняття презентації та комп'ютерної презентації, їх призначення. Поняття про слайдові та потокові презентації.

Створення презентації за допомогою майстра автозмісту та шаблонів оформлення, створення пустої презентації, а також однієї презентації на базі іншої. Відкриття презентації та збереження її в різних форматах.

Створення текстових написів і вставлення графічних зображень на слайдах презентації.

Принципи стильового оформлення презентацій. Основні принципи

дизайну слайдів. Додавання анімаційних ефектів до об'єктів слайда. Анімаційні ефекти зміни слайдів. Демонстрація презентації у різних програмних середовищах.

Список рекомендованої літератури

1. Електронний підручник «Інформатика та комп'ютерна техніка»
2. Баженов В.А., Венгерський П.С., Горлач В.М., Левченко О.М. Лізунов П.П., Гарвона В.С., Ананьєв О.М., Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології., підручник для студентів вищих закладів освіти.—Київ, “Каравела”, 2003.
3. Інформатика та комп'ютерна техніка. Навчально методичний посібник НМЦ Немішаєве
4. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник. 2-ге вид. – К.: Каравела, 2007
5. Макарова М.В., Карнаухова Г.В., Запара С.В. Інформатика та комп'ютерна техніка: Навчальний посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2003
6. Інформатика та комп'ютерна техніка: Навчально-методичний посібник з контрольними завданнями для студентів – заочників ВНЗ I-II рівнів акредитації економічних спеціальностей. – НМЦ 2000
7. Дибкова Л.М. Інформатика та комп'ютерна техніка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: «Академвидав», 2002
8. Інформатика та комп'ютерна техніка: Навчальний посібник /За заг. Ред. к.е.н., доц. М.В. Макарової. – Суми: ВТД «Університетська книга» 2003.
9. Спека М.В. Microsoft PowerPoint 2003. - М.: «Вільямс», 2004
- 10.Альтман Р. Microsoft Office PowerPoint 2003 для Windows. - СПб.: Питер, 2004
- 11.Джо Хабрейкен. Microsoft Office 2003. Все в одному. – М.:«Вільямс», 2006

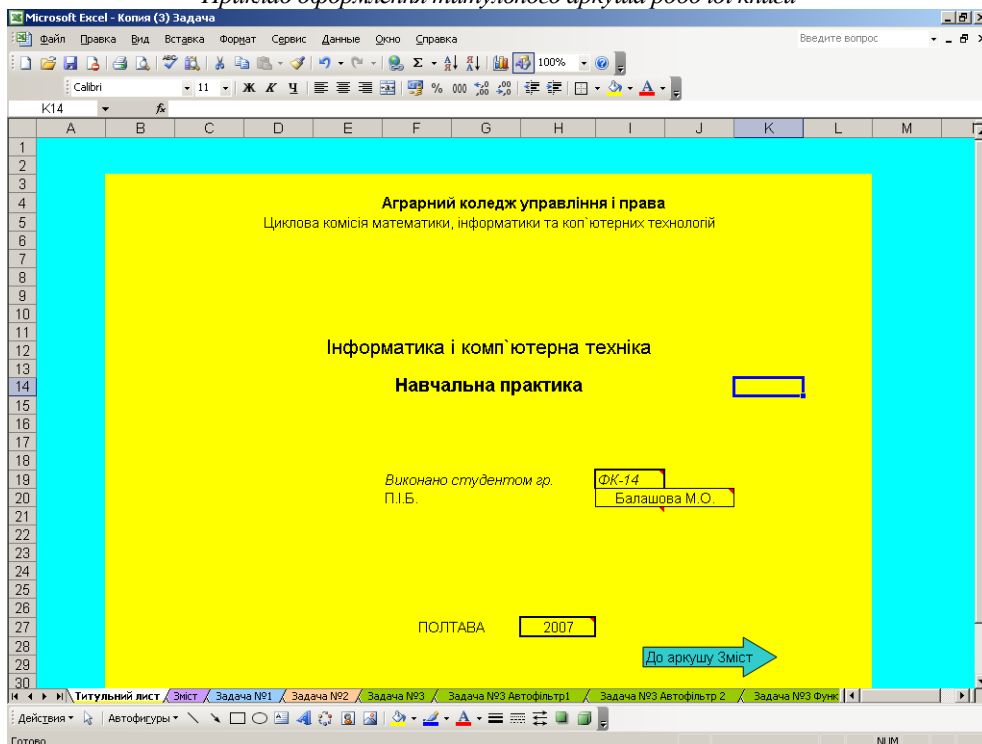
12.РЕСУРСИ INTERNET

ДОДАТКИ

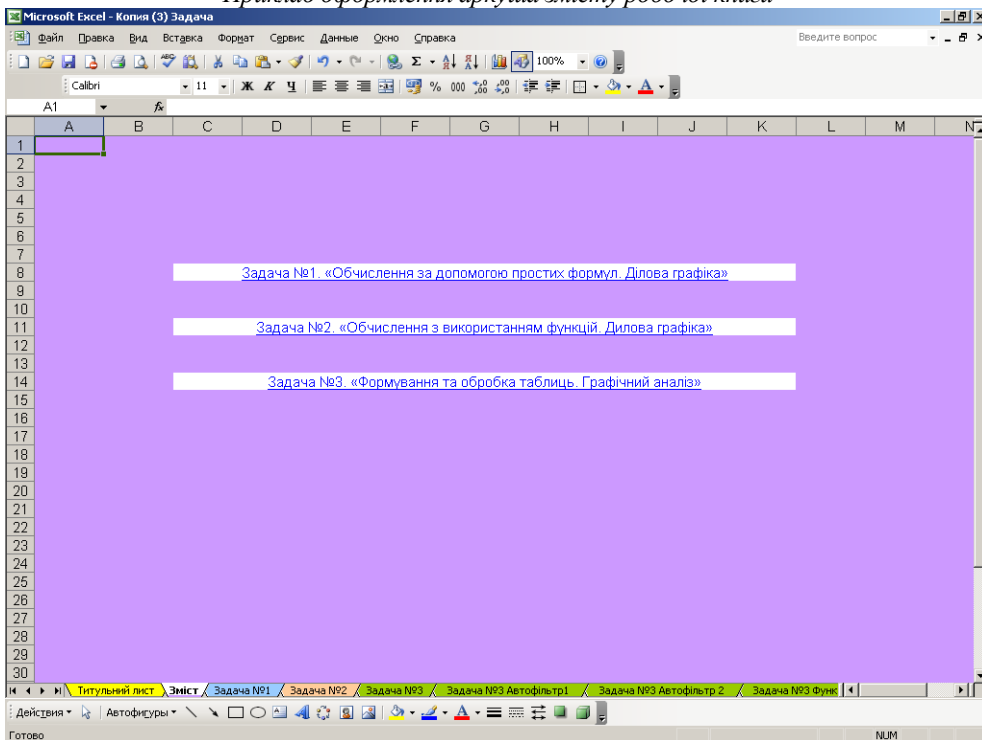
Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша робочої книги

Додаток Б

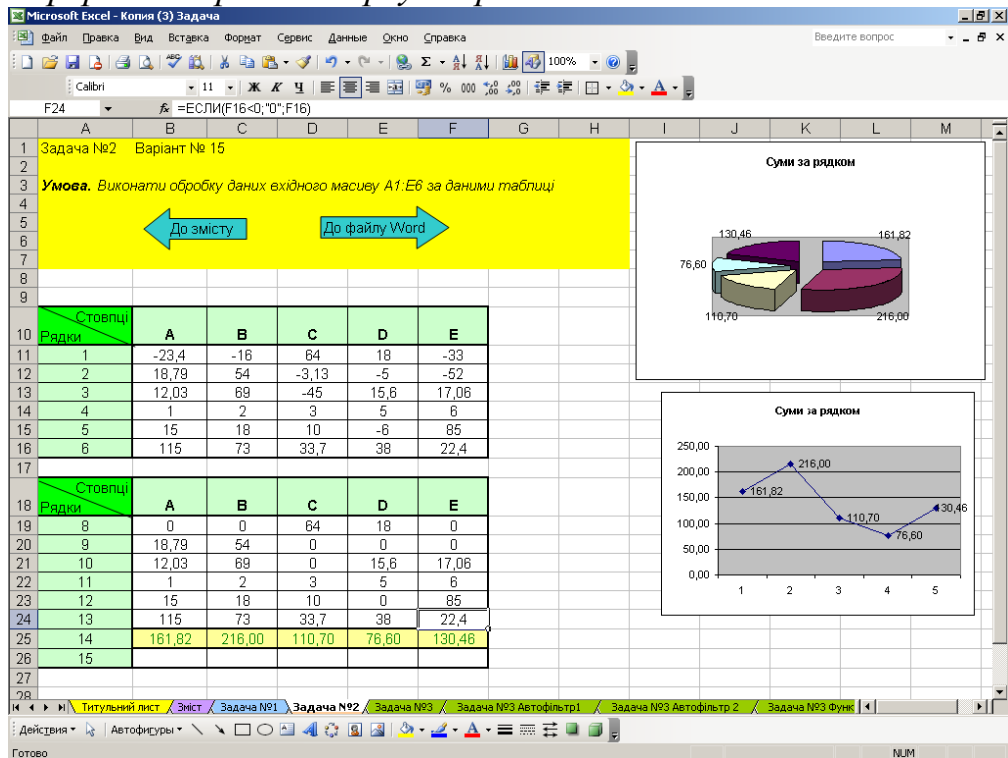
Приклад оформлення аркуша змісту робочої книги

Додаток В

Приклад оформлення робочих аркушів робочої книги MS Excel

ЗАДАЧА № 3

ВАРІАНТ № 10

Розрахункова калькуляція виготовлення блюда "Суп"

№п/п	Найменування продуктів	Норма використання на 1 порцію, г	Норма використання на 100 порцій, г	Ціна 1 кг, грн.	Вартість 100 порцій, грн.
1	Картопля	400	40000	1,20 грн.	48,00 грн.
2	Петрушка	10	1000	0,50 грн.	0,50 грн.
3	Цибуля	24	2400	2,00 грн.	4,80 грн.
4	Цибуля зелена	53	5300	1,00 грн.	5,30 грн.
5	Томатне пюре	20	2000	2,50 грн.	5,00 грн.
6	Жир тваринний	18	1800	3,65 грн.	6,57 грн.
7	Спеції різні	10	1000	2,00 грн.	2,00 грн.
8	М'ясо	80	8000	20,00 грн.	160,00 грн.
9	Олія	15	1500	6,00 грн.	9,00 грн.
10	Кріп	10	1000	1,00 грн.	1,00 грн.
Разом		640		39,85 грн.	242,17 грн.